

διάλογοι καταλλαγής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ * ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008 * Αριθμ. Φύλλου 91
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

Προς τους φίλους αναγνώστες των ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΕΚ ΒΑΘΕΩΝ

Ύστερα από σχεδόν δέκα χρόνια προεργασίας για την ετοιμασία και την ανοικοδόμηση της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης, σε στενή συνεργασία με τον ποσησέβαστο Μητροπολίτη Κισάμου και Σερίνου κ. Ξηρογιάννη -τον οραματιστή και πραγματοποιό Ιεράρχη- και σαράντα συναπτά χρόνια διακονίας στη Γενική Διεύθυνση του Ιδρύματος, το Διοικ. Συμβούλιό του αποδέχθηκε αίτημά μου, να εμπιστευθούμε το πηδάριο της Ακαδημίας στα χέρια νέου, ικανού οικιοστροφού. Διάδοχός μου ροιπόν, από 1ης Ιανουαρίου 2009, είναι ο Δρ. Θεολογίας κ. Κωνσταντίνος Κεραυνός, από τη Θεσσαλονίκη.

Για κάμποσο καιρό θα διατηρήσω την ιδιότητα του μέλους του Διοικ. Συμβουλίου του Ιδρύματος, το οποίο ελπίζω ότι και υπό τη νέα διεύθυνση θα συνεχίσει σταθερά την πορεία του, με τη μέριμνα του νέου Προέδρου του Συμβουλίου Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σερίνου κ. Αμφιλοχίου, τη συνδρομή της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης, την ευλογία του πνευματικού προστάτου της Ακαδημίας Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και τη συμβολή όλων εκείνων, που εκτίμησαν και εστήριξαν το έργο μας.

Στην πορεία της ζωής μου ευλογήθηκα να γνωρίσω και το τίμιο πρόσωπο πολλών από σας. Ίσως αυτούς, όσο και τους ροιπούς παραλήπτες του Δελτίου μας κατατάσσω στη χορεία εκείνων, που βοήθησαν να κρατηθεί ζωντανό το για πολλούς παράτοσημο όραμα ενός δημιουργικού διαλόγου της Εκκλησίας με τον σύγχρονο άνθρωπο για τα καιρία προβλήματα της ζωής και μιας δια νθρώπινης κοινωνίας «πρόσωπον προς πρόσωπον», χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις. Ή δική μου αρχή και εμπειρία της ζωής μου έχω προ πολλού συμπυκνώσει στη φράση:

*Του κόσμου ο πόνος πόνος μου
κι οι χάρες του χάρες μου.*

Μοιράστηκα με πολλούς και τα δυο.

Ένα εκ βαθέων ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ as είναι το δικό μου αντίδωρον!

ΟΑΚ, Δεκέμβριος 2008

Με εγκάρδιες εόρτιες ευχές

Αλέξανδρος Κ. Παπαδερός

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Δ΄ ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2008

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

1961 II. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

1962 II.-Ι2. Ο Απόστολος Παύλος και η Κρήτη

Όπως είναι γνωστό, με εύστοχη πρωτοβουλία του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου και απόφαση της περί Αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου, αφιερώθηκε στον Απόστολο Παύλο το 2008, με τη συμπλήρωση 2.000 χρόνων από τη γέννησή του. Η απόφαση αυτή έδωσε και στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης την αφορμή για διάφορες εκδηλώσεις, με επίκεντρο τον Απόστολο Παύλο και την Κρήτη.

Μια από τις εκδηλώσεις αυτές ήταν και το διήμερο με Όμιλο από την Ενορία Καστελλίου Πεδιάδος (Ιεράς Μητροπόλεως Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου), που έφερε στην Ακαδημία ο ζηλωτής θεολόγος Νικόλαος Ανδρουλιδάκης. Στις

σχετικές ομιλίες του ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ Αλέξ. Κ. Παπαδερός αναφέρθηκε στο ιερό πρόσωπο και το ιεραποστολικό έργο του Αποστόλου των Εθνών γενικά, ειδικά δε στη σχέση του με την Κρήτη και τη Γαύδο, όπου, με πρωτοβουλία της Ορθοδόξου Ακαδημίας ετοιμάστηκε αναμνηστική στήλη για τη διέλευση του Αποστόλου από το νησί αυτό – το νοτιότερο άκρο της Ευρώπης. Την αποκάλυψη της στήλης, που τοποθετήθηκε στον εκεινάο του Απ. Παύλου, έκαμε ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης τον Ιούνιο 2002 (πρβλ. *Διάλογοι Καταλλαγής* 65).

Την ομάδα ξενάγησε στο Μουσείο Κρητικών Βοτάνων ο Λουκάς Ανδριανός.

14. Μαθητές και καθηγητές τους από τη Γερμανία, που φιλοξενούνται στο Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας (ΕΚΝ), επισκέπτονται την ΟΑΚ και ενημερώνονται για τον σκοπό και το έργο του Ιδρύματος από τον Γεν. Διευθυντή Αλέξ. Παπαδερό και την Εμμανουέλα Λαρεντζάκη,
- Μαθητές από το καλλιτεχνικό Λύκειο S. Giuseppe της Ρώμης, που παρακολουθούν μαθήματα Αγιογραφίας από τον Αγιογράφο Νίκο Γιαννακάκη στο Εργαστήριο Αγιογραφίας του Δήμου Ν. Κυδωνίας. Ενημέρωση από την Κωνίνα Στεφανάκη, υπεύθυνη του Αγιογραφείου της Ακαδημίας.
26. Παιδιά από τις κατηχητικές συνάξεις της Ενορίας Συριλίου με συνοδό τον αιδεσ. Αλέξ. Τρύφωνα. Γνώρισαν την Ακαδημία και το Μουσείο Κρητικών Βοτάνων.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Το Μουσείο Κρητικών Βοτάνων επισκέφθηκαν οι παρακάτω Ομάδες. Ξεναγήθηκαν στο Μουσείο από τον Λουκά Ανδριανό και την Εμμανουέλα Λα-

ρεντζάκη και παρακολούθησαν σχετική ταινία, που ετοίμασε η Ορθόδοξο Ακαδημία με την οικονομική στήριξη της Γεν. Γραμματείας Νέας Γενιάς:

4. Δάσκαλοι και μαθητές από το Ι^ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων.
6. Καθηγητές και μαθητές από τη Β΄ τάξη του Γενικού Λυκείου Ακρωτηρίου με συνοδό τον Δ/ντή Δημ. Τσουρουπάκη.
11. Καθηγητές και μαθητές του 4^{ου} Γυμνασίου Χανίων.
12. Καθηγητές και μαθητές από το Γυμνάσιο Σούδας.
14. Δάσκαλοι και μαθητές του Ι^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κισάμου.
26. Ε΄ και Στ΄ τάξεις του Δημοτικού Σχολείου Καντάνου.

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ

- 3. Δ', Ε', και ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου Κολυμπαρίου.
- 8. Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων Καστελλίου «Η Κοινωνική Πρόνοια».
- 12. Α', Β', Γ' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου Κολυμπαρίου.

1963 7. Παρουσίαση Χαριστηρίου Τόμου στον Σεβ. Μητροπολίτην πρ. Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίον (βλπ. σελ. 1027).

1964 22. Χριστουγεννιάτικη εορτή του Δημοτικού Σχολείου Κολυμπαρίου

Με τη φροντίδα της άξιας Διευθύντριας του Σχολείου *Μαρίας Ξανθουδάκη*, του διδακτικού προσωπικού και του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, υπό την προεδρία του ζηλωτή *Κ. Γομπάκη* έγινε στην Ακαδημία η χριστουγεννιάτικη εορτή του Σχολείου.

Ύστερα από εμπνευσμένη ομιλία της Διευθύντριας απηύθυναν χαιρετισμό ο Δήμαρχος Κολυμπαρίου *Π. Πολυχρονίδης*, ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ *Α. Κ. Παπαδερός* και ο *Κ. Γομπάκης*. Ακολούθησε ένα πλούσιο εορταστικό πρόγραμμα, το μουσικό μέρος του οποίου επιμελήθηκε η πάντοτε πρόθυμη για

προσφορά *Μαρία Λαγουδάκη*.

Εξάλλου, πολλά παιδιά των σχολείων της περιοχής έψαλαν στην Ακαδημία τα χριστουγεννιάτικα και τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα.

1965 28. Μνήμη και Ευχαριστία (βλπ. σελ. 1041)

Από τη συμμετοχή του προσωπικού σε διάφορες εκδηλώσεις

Ο Γεν. Διευθυντής
Οκτώβριος

9. Με τον *Λουκά Ανδριανό* και τον Καθηγ. *J. Zaffran* σε συνέδριο που οργανώθηκε από την Ι. Μονή Χρυσοπηγής.

16. Συμμετοχή στις εκδηλώσεις που έγιναν την ευλογημένη αυτή ημέρα στο Νομό Ηρακλείου - επίσκεψη της Α.Θ.Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου *Βαρθολομαίου* και άλλων Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών ή εκπροσώπων τους, στα πλαίσια του «έτους του Αποστόλου Παύλου».

Νοέμβριος

8. Συμμετοχή σε πανηγυρική τελετή για τα 25 χρόνια λειτουργίας του Ινστιτούτου Τεχνολογίας και Έρευνας στο Ηράκλειο. Πρβλ. ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ 90 (2008), 1009 -1010.

13.-15. Ετήσιο Συνέδριο του Παγκρήτιου Συνδέσμου Θεολόγων στο Ηράκλειο με θέμα «Παύλος, ο Απόστολος των Εθνών».

19.-24. Βερολίνο. Συνάντηση ορθοδόξων επιστημόνων, ειδικών σε θέματα Κοινωνικής Ηθικής. Η συνάντηση έγινε στο Ίδρυμα *Konrad Adenauer*, ύστερα από πρόσκληση και με δαπάνες του. Συμφωνήθηκε να υπάρξουν ανάλογες συνάξεις σε διάφορες χώρες με ορθόδοξη παράδοση, προκειμένου να μελετηθούν από κοινού και να προβληθούν φλέγοντα ζητήματα Κοινωνικής Ηθικής προς ευαισθητοποίηση κυρίως της εκκλησιαστικής και πολιτικής ηγεσίας, αλλά και γενικότερα των ορθοδόξων κοινωνιών.

30/11-1/12. Εορτασμός των 95 χρόνων από την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας *Κάρολου Παπούλια*, στους Δήμους Κολυμπαρίου, Βουκολιών και στην πόλη των Χανίων.

Δεκέμβριος

4. Πεδίο Βολής Κρήτης (εορτή της Αγίας Βαρβάρας).

8-II. Μόσχα. Κηδεία του μακαριστού Πατριάρχου Μόσχας και πάσης Ρωσίας κυρού Αλεξίου Β', ο οποίος υπήρξε ΕΤΑΙΡΟΣ της Ορθοδόξου Ακαδημίας.

12. Εορτή Αγίου Σπυριδώνος, πολιούχου της πόλεως Καστελλίου.

*27/10 Η *Εμμ. Λαρεντζάκη* παραβρέθηκε στην εορτή του Δημοτικού Σχολείου Κολυμπαρίου με την ευκαιρία της εθνικής εορτής της 28ης Οκτωβρίου.

*1/-2/11 Ο Λ. Ανδριανός έλαβε μέρος σε συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής της PLANTA EUROPA, ως μέλος της Επιτροπής αυτής.

Η Επιτροπή αυτή συνεδριάζει κάθε 6 μήνες σε διαφορετικές χώρες της Ευρώπης. Φέτος πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη (1 και 2 Νοέμβριου), φιλοξενούμενη από το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε), σε συνεργασία με τον Βαλκανικό Βοτανικό Κήπο Κρουσσίων (ΒΒΚΚ). Την ευθύνη της διοργάνωσης είχε η *Ελένη Μαλούπα*, που είναι μέλος επίσης της Εκτ. Επιτροπής και μαζί με τον Λ. Ανδριανό εκπροσωπούν στον Οργανισμό Planta Eurora και τα λοιπά μέλη του από την Ελλάδα. Παρόντες ήταν οι εκπρόσωποι των άλλων 7 χωρών (Αγγλίας, Λευκορωσίας, Ολλανδίας, Πολωνίας, Ρουμανίας, Σουηδίας και Τσεχίας).

Συζητήθηκαν μελλοντικές δράσεις της Planta Eurora. Μεταξύ άλλων αποφασίστηκε το μεγάλο συνέδριό της του 2010 να γίνει στην Πολωνία και εκείνο του 2012 στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης. Ενδιαμέσως η Εκτ. Επιτροπή θα συνεδριάσει στο Ίδρυμά μας.

Κατά την επίσκεψη στον Βοτανικό Κήπο Κρουσσίων (ΒΒΚΚ), στην Ποντοκερασιά του Νομού Κιλκίς, συζητήθηκαν και θέματα συνεργασίας μεταξύ του Κήπου και του Μουσείου Κρητικών Βοτάνων - Herbarium J. Zaffran, Παραρτήματος του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης. Ως πρώτο δείγμα καλής θέλησης η υπεύθυνη του Κήπου *Ε. Μαλούπα* χάρισε στην Ακαδημία διάφορα υλικά και φωτογραφίες φυτών της Ελλάδας, οι οποίες εμπλούτισαν την εκπαιδευτική ταινία του Μουσείου Κρητικών Βότανων, που είναι στη διάθεση των επισκεπτών και φίλων του Μουσείου.

Επισκέψεις/φιλοξενίες

* Ο *Bräer Friedrich* με τη σύζυγό του *Dammenbring Terttu-Kathrin*.

* Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης *Παύλος*, συνοδευόμενος από τον Σεβασμ.Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου *Δαμασκηνό* και τον π. *Γεώργιο Πετράκη*.

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ (ΕΚΝ)

Από 1/10. μέχρι 22/10 πραγματοποιήθηκε στο ΕΚΝ (για δεύτερη χρονιά) πρόγραμμα με νέους από Ειδικά Εκπαιδευτικά Εργαστήρια της Γερμανίας. Τα Εργαστήρια αυτά έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, προκειμένου να δοθεί ένα κίνητρο και μια δυναμότητα για εκμάθηση κάποιας τέχνης σε μαθητές, που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, χωρίς να ολοκληρώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευση (Πρβλ. *Διάλογοι Καταλλαγής 86*).

Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο ΕΚΝ έκαναν διάφορες εργασίες και γνώρισαν το έργο της ΟΑΚ. Ύστερα από συνεννόηση με τον

Προϊστάμενο του Γραφείου Τεχνικής – Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΤΕΕ) Χανίων επισκέφθηκαν το ΕΠΑΛ στις Μουρνιές, όπου έγιναν δεκτοί με πολλή προθυμία από τον Διευθυντή του Σχολείου *Βασίλειο Χατζηδάκη* και Καθηγητές, που τους ξενάγησαν στα διάφορα Εργαστήρια και διευκόλυναν την επι-

κοινωνία τους με μαθητές του σχολείου. Ακολούθησε επίσκεψη στην πόλη των Χανίων και στις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (ΕΠΑΣ) του ΟΑΕΔ, στον Ταυρωνίτη, όπου και πάλι τους υποδέχθηκε πρόθυμα ο Διευθυντής *Γεώργιος Σταματάκης* με τους συνεργάτες του. Επισκέφθηκαν

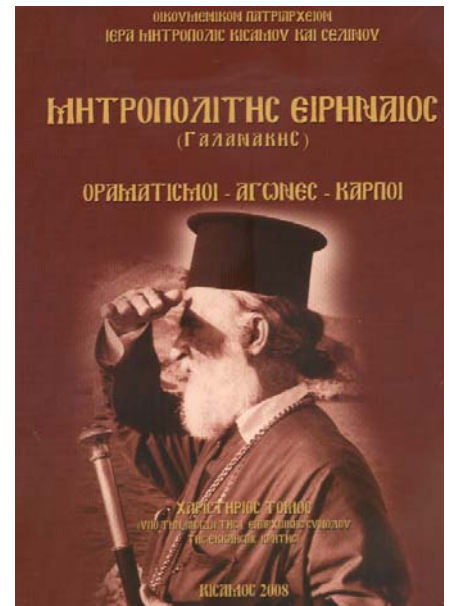
επίσης θερμοκήπια στα Φαλάσαρνα, συνοδευόμενοι από τον εφημέριο της περιοχής αιδεσιμ. π. Ιωάννη Στυλιανουδάκη και ενημερώθηκαν από τον Πρόεδρο του Συνεταιρισμού Εμμ. Σκορδιλάκη.

Την ευθύνη του προγράμματος είχαν ο Detlef Beste (συνεργάτης της Ακαδημίας του Loccum), οι Καθηγητές των Εργαστηρίων Karsten Schröter, Jan van Hoorn, Harry Koch και ο πρώην συνεργάτης της ΟΑΚ Άλεξ Σπένγκλερ, που ανταποκρίθηκε σε αί-

τημά μας και συνέδραμε αυτό το πρόγραμμα. Μελετάται η συνέχιση αυτής της ιδιαίτερα ενδιαφέρουσας συνεργασίας, προπαντός από την άποψη της μελέτης του συστήματος των Εργαστηρίων αυτών, καθώς αυξάνεται και στην Ελλάδα ο αριθμός των μαθητών, που εγκαταλείπουν το σχολείο, χωρίς να έχουν οι περισσότεροι κάποια εναλλακτική προοπτική.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΜΟΥ

Με πρωτοβουλία της Ι. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου έγινε στην Ορθόδοξο Ακαδημία η παρουσίαση του παραπάνω Τόμου το απόγευμα της Κυριακής, 7ης Δεκεμβρίου, ύστερα από Αρχιερατικό Εσπερινό στην Ι. Πατριαρχική Μονή Οδηγητριάς Γωνιάς, χοροστατούντος του Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου. Ακολούθησε δείπνο – προσφορά της Ορθόδοξου Ακαδημίας.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

(ακολουθούν συνοπτικά αποσπάσματα)

ΣΕΒΑΣΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΙΣΑΜΟΥ ΚΑΙ ΣΕΛΙΝΟΥ ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΑΚ

(σύνοψη απομαγνητοφωνημένης από στήθους ομιλίας)

Είναι ίσως παράδοξο το γεγονός της παρουσίας πάντων υμών, την περίοδο αυτή, που η Εκκλησία του Χριστού βάλλεται με πολλούς και ποικίλους τρόπους. Αυτή η σύναξις είναι μια απόδειξη ότι ζει Κύριος ο Θεός. Ας είναι δοξασμένο το όνομά Του.

Το πρόσωπο που τιμάται σήμερα «υπήρξε ένα πρόσωπο που απλόχερα και απλόχερα προσέφερε την αγάπη του και την καρδιά του σε όλους.

Όταν προ καιρού σκεπτόμεθα πώς και πότε θα γίνει η παρουσίαση του Τόμου, ένας συνομιλητής μου είπε: «Με την παρουσίαση θα κλείσει μία ιστορία, ένας κύκλος».

Απάντησα: Όταν μιλούμε για το πρόσωπο του σεπτού Γέροντος Ειρηναίου δεν μπορούμε να μιλούμε για κλειστούς κύκλους. Μιλούμε για απλοχωριά, για ορίζοντα, για προοπτική, για μέλλον. Γιατί πάντοτε ο ίδιος

υπήρξε πρόσωπο ανοικτό προς όλους. Και γι' αυτό κανείς δεν μπορεί να σκεφθεί ότι η οποιαδήποτε ανα-

φορά στο σεπτό του πρόσωπο μπορεί να έχει σχέση με στενότητα, με κλείσιμο. Σήμερα λοιπόν δεν κλείνει κανένας κύκλος.

Σε μια από τις τελευταίες, επισκέψεις μου στο χώρο της ησυχίας του, του είπα: «Σεβασμιώτατε, ξέρετε, ο κ. Παπαδερός εκούσια δήλωσε ότι επιθυμεί να αποχωρήσει από τη Διεύθυνση της Ακαδημίας - και την ώρα τούτη επ' ευκαιρία θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Παπαδερό για όσα προσέφερε καθ' όλη τη διάρκεια της πολυετούς διακονίας του στο χώρο της Ακαδημίας ως Γενικός Διευθυντής και ως ο πρώτος και πολύτιμος συνεργάτης του Σεβασμιωτάτου Γερόντος Ειρηναίου-. Του είπα λοιπόν, ότι το Διοικ. Συμβούλιο έχει προχωρήσει στην πλήρωση της θέσεως και επέλεξε εν μέσω πολλών ικανών και αξίων τον νέον διάδοχον. Θα θέλαμε, του λέω, να μας δώσετε την ευχή σας. Εκείνος βυθίστηκε στη σκέψη και στην προσευχή για κάποια λεπτά. Και στη συνέχεια, με έναν πολύ αυθόρμητο τρόπο μου έπιασε το χέρι και μου είπε: «Αμφιλόχιε, προχώρα μπροστά». Αισθάνομαι λοιπόν τούτη την ώρα ότι προχωρούμε μπροστά σε μία δύσκολη πορεία, που όμως δεν είναι πορεία μοναχική. Έχομε τη δική του ευχή και ευλογία, αλλά και τη στήριξη όλων σας, των Σεβασμιωτάτων αγίων Αρχιερέων, παρόντων και απόντων, αλλ' αεί παρόντων, καθώς και όλων εσάς, που αγαπήσατε και στηρίξατε και συνεχίζετε να αγαπάτε και να νοιάζεστε για το Ίδρυμα τούτο.

Η Ορθόδοξος Ακαδημία λοιπόν πορεύεται μπροστά. Και θα ήθελα την ώρα αυτή, να σας παρουσιάσω τον νέο Γεν. Διευθυντή, ο οποίος θα αναλάβει τα καθήκοντά του από 1ης Ιανουαρίου 2009. Είναι ο κ. Κων/νος Κεσανίδης [εγείρεται – ο Σεβασμιώτατος παρέχει σύντομες βιογραφικές πληροφορίες]. Σε αυτόν εναποθέτει το Διοικ. Συμβούλιο τη βαριά ευθύνη της συνέχισης του έργου της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης. Παρακαλούμε να εύχεσθε και να προσεύχεσθε, ο Άγιος Θεός να τον φωτίζει και να τον ενισχύει για να μπορέσει να φανεί αντάξιος διάδοχος υψηλού προκατόχου του, του κ. Αλεξάνδρου Παπαδερού, τον οποίον και πάλι επαναλαμβάνω, ευχαριστούμε για όσα μέχρι σήμερα έχει προσφέρει και σίγουρα θα συνεχίσει να προσφέρει στο χώρο της Ακαδημίας.

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος ευχαριστεί:

- Τα μέλη της Ομάδας που είχε την πρωτοβουλία για την ετοιμασία του Τόμου σε πρώτο στάδιο (τον κ. Σταύρο Πατεράκη, τον κ. Παναγιώτη Μαρεντάκη, τον κ. Ιωάννη Τζεμανάκη, τον κ. Κων/νο Περδικάκη, καθώς και τον κ. Γεώργιο Λουπάση, που είχε την ευθύνη για τη διόρθωση των κειμένων).

Την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο της Εκκλησίας Κρήτης, που έθεσε την προσπάθεια υπό την αιγίδα της και συγκρότησε συνοδική Συντακτική Επιτροπή υπό την προεδρία του Σεβασμ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηναίου, στην οποία μετείχε ο Άγιος Λάμπης Συβρίτου και Σφακίων κ. Ειρηναίος, ο Άγιος Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνός, ο ομιλών, ο κ. Μαρεντάκης και ο κ. Παπαδερός, στον οποίον ανατέθηκε από την Ι. Σύνοδο και η ευθύνη του Αρχισυντάκτη. Στα αρχικά κείμενα προστέθηκαν και άλλα και έτσι φθάσαμε στο σημερινό αποτέλεσμα, για το οποίον ευχαριστούμε εκ βάθους καρδιάς όλους τους παραπάνω, καθώς βέβαια και τους συγγραφείς για τον πολύ μόχθο τους, της συγγραφής.

- Ευχαριστίες αρμόζουν και στο Τυπογραφείο των Αδελφών Κασιμάτη για την επιμέλεια του Τόμου.

- Αναγνωρίζομε ότι υπάρχουν πολλά κενά. Ένας τόμος δεν είναι ικανός να ανταποκριθεί στο μέγεθος της πολυσχιδούς και πολυδένδρου προσωπικότητας του Γερόντος Ειρηναίου. Όμως η προσπάθεια υπήρξε καρδιακή.

Ο ιατρός κ. Σταύρος Πατεράκης και ο κ. Κ. Περδικάκης εκάλυψαν μέρος της δαπάνης για την έκδοση. Το υπόλοιπο [το μεγαλύτερο ποσό] ανέλαβε ο Ο.Δ.Μ.Π. Νομού Χανίων. Ανήκουν ευχαριστίες στον Σεβασμ. Πρόεδρό του κ. Δαμασκηνό, ο οποίος αγκάλιασε την προσπάθεια και συνεπικούρησε την πορεία του Τόμου, και σε όλο το Συμβούλιο του ΟΔΜΠ Χανίων.

Ευχαριστώ τους εκλεκτούς ομιλητές, οι οποίοι θα παρουσιάσουν τον τόμο [τους αναφέρει με τη σειρά που θα ομιλήσουν].

Αγαπητοί μου αδελφοί, καλώς ορίσατε. Ας έχουμε την ευχή του Γερόντος!

Σταύρος Πατεράκης, Ιατρός

Είμεθα βαθύτατα συγκινημένοι, τόσο εγώ, όσο και τα άλλα μέλη της αρχικής ομάδας πρωτοβουλίας, γιατί, παρά τις δυσκολίες και τους προβληματισμούς, η προσπάθεια αυτή έφτασε με τη βοήθεια του Θεού σε αίσιο τέλος. Ας μου επιτραπεί

όμως να πω ότι τη χαρά μας την επισκιάζει η μεγάλη απουσία του Γέροντα Ειρηναίου. Ίσως καθυστέρησε η πορεία χωρίς ουσιαστικό λόγο. Αλλά και οι περιστάσεις ήταν τέτοιες που επέβαλαν σχετική καθυστέρηση, χωρίς βέβαια αυτό να αποτελεί δικαιολογία. Δεν διαχωρίζω με κανένα τρόπο την αρχική ομάδα πρωτοβουλίας από την ευρύτερη Επιτροπή έκδοσης που όρισε η Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας Κρήτης, την οποία θέλω εγκάρδια να ευχαριστήσω και ιδιαίτερα τον Αρχιεπίσκοπο κ.κ. Ειρηναίο για την προσωπική προσφορά του. Αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους ανθρώπους, οι οποίοι με πάρα πολλή χαρά ανταποκρίθηκαν άμεσα στην πρότασή μας να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, τήν αγάπη τους στο σεβάσμιο Γέροντα.

Αγαπητοί μου, δεν υπάρχει πιο συγκλονιστικό πράγμα από το να παίρνει σάρκα και οστά μια ιδέα, ένας ευγενής πόθος. Και στην προκειμένη περίπτωση, για να υλοποιηθεί αυτό το εγχείρημα εργάστηκαν σκληρά άνθρωποι, στους οποίους αξίζουν ευχαριστίες και συγχαρητήρια. Σε μια συλλογική προσπάθεια και μάλιστα σε μια τέτοια που βασίζεται σε κοινά συναισθήματα αγάπης, σεβασμού και ευγνωμοσύνης για μια θρυλική προσωπικότητα, προσφέρει αναμφισβήτητα ο καθένας ό,τι καλύτερο μπορεί και περιττεύουν ιδιαίτερες μνείες. Όμως, ας μου επιτρέψουν οι σεβαστοί Ιεράρχες να αναφερθώ στην ουσιαστική συνεισφορά τριών μελών της Επιτροπής, των οποίων η προσφορά υπήρξε καταλυτική για τη δημιουργία και αποπεράτωση του Τόμου. Αναφέρομαι χρονολογικά στον κ. Παναγιώτη Μαρεντάκη, στον κ. Γεώργιο Λουπάση και στον κ. Αλέξ. Παπαδερό.

Αγαπητοί φίλοι, το αιωνόβιο και αιθαλές και αγλαόκαρπο δέντρο της δημιουργίας του Σεβασμ. Μητροπολίτη Ειρηναίου δρόσισε με τη σκιά του και κόρτασε με τους καρπούς του χιλιάδες ανθρώπους,

ανήμπορους, αδύνατους, φτωχούς, σε πολύ χαλεπές εποχές. Αναμφισβήτητα ο λόγος και το έργο του υπήρξαν στο παρελθόν και θα αποτελέσουν μελλοντικά πυξίδα προσανατολισμού και διεξόδου από τα δύσβατα μονοπάτια που έχει οδηγηθεί ο άνθρωπος και η κοινωνία. Μακάρι δε η φιλοσοφία του σοφού Γέροντα να γίνει παράδειγμα και να επηρεάσει κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά επιτελεία ανά τον κόσμο. Είμαι σίγουρος ότι δεν θα μιλάμε για παγκόσμιες κρίσεις, αξεπέραστες δυσκολίες και καταρρεύσεις κοινωνικοπολιτικοοικονομικών συστημάτων. Αυτή τη στιγμή θα ήθελα να μιλήσω εκφράζοντας τις χιλιάδες των ανθρώπων που εβίωσαν και αισθάνθηκαν το ξεχύλισμα της ψυχής του γέροντα της αγάπης. Θα ήθελα για όλους αυτούς τους ανθρώπους να του απευθύνω από αυτή τη θέση ένα μεγάλο ευχαριστώ, πλαισιωμένο από την αγάπη μας, το σεβασμό μας και την ευγνωμοσύνη μας. Και δεν είναι το χρέος όλων μας που τον γνωρίσαμε και συμπορευθήκαμε μαζί του να γράψουμε βιβλία και να στήσουμε επιτύμβιες στήλες στο όνομά του, στο έργο του, στη ζωή του. Το χρέος μας ξεκινά από το να φροντίσουμε το σπόρο που έριξε στην ψυχή μας, τις παρακαταθήκες του για τον άνθρωπο, την ειρήνη, την πίστη στο Θεό, την αγάπη στο συνάνθρωπο, τη βοήθεια στον πάσχοντα και πονεμένο, τη στήριξη στον αδύναμο και ανήμπορο, τη συμπαράσταση στον ξερριζωμένο. Να διαφυλάξουμε τη φλόγα των ιδανικών που άναψε μέσα μας με το παράδειγμά του και να τη μεταλαμπαδεύσουμε στα παιδιά μας. Να κηρύξουμε την επανάσταση των συνειδήσεων μέσα μας και να αφυπνίσουμε το συναίσθημα της ευθύνης ως άνθρωποι, ως χριστιανοί, ως Έλληνες. Τί ποιο αποτελεσματικό θα μπορούσε να κάνει ο άνθρωπος σήμερα που κλυδωνίζονται τα θεμέλια της ανθρωπότητας;

Αγαπητοί φίλοι, η Κρήτη θα γεννά πάντα γιγαντες. Η Ιστορία όμως θα δυσκολευτεί να την κάνει να ξαναζωντανέψει το σπάνιο τρίπτυχο που έζησε ο 20ός αιώνας. Το πολιτικό πνεύμα ενός Βενιζέλου, το λογοτεχνικό ταλέντο ενός Καζαντζάκη και το μεγαλείο της ψυχής ενός Ειρηναίου.

Σας ευχαριστώ.

**Μανούσος Βολουδάκης
Βουλευτής Χανίων**

Είναι ιδιαίτερη συγκίνηση όταν μιλά κανείς για τον παππού, όπως πιστεύω οι περισσότεροι τον αποκαλούμε, όσες φορές και αν έχομε βρεθεί στη θέση να μιλούμε γι' αυτόν. Το μόνο που θέλω να πω αναφέρεται σε κάτι που είπε ο Σεβασμ. Κισάμου και Σελίνου νωρίτερα. Ότι ίσως με την έκδοση ενός

τέτοιου τόμου κλείνει ένας κύκλος. Ναι, από μια άποψη κλείνει ένας κύκλος. Από μιά άλλη όμως, ο κύκλος που άνοιξε ο πρ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Σεβασμ. κ. Ειρηναίος, ο κύκλος αυτός δεν κλείνει, γιατί ο κύκλος αυτός, ο κύκλος της προσφοράς, της προσφοράς στην

κοινωνία, της προσφοράς στην Εκκλησία, στην Ορθοδοξία, ο κύκλος του ζωντανού αυτού πνεύματος, αναπαράγεται διαρκώς από τα παιδιά του. Και ο Σεβασμ. Ειρηναίος έχει εκατοντάδες, ίσως χιλιάδες παιδιά και στην Κρήτη και σ' όλο τον κόσμο, που πιστεύω ότι θα συνεχίσουν το έργο του και θα το πολλαπλασιάσουν. Γιατί μόνο τότε μπορεί να πει κανείς, ότι συνεχίζεται το έργο ενός μεγάλου ανθρώπου - και είναι ένας πολύ μεγάλος άνθρωπος ο πρ. Κισάμου και Σελίνου. Πιστεύω ότι τα παιδιά του θα το εξασφαλίσουν. Πιστεύω ότι εμείς, όλη η ευρύτερη κοινωνία, που έστω και από κάποια απόσταση τον θαυμάζαμε, θα αντλήσουμε και εμείς διδάγματα από τη ζωή του και από όσα σε αυτό τον τόμο θα διαβάσουμε, ώστε να μπορέσουμε να βάλουμε και εμείς το λιθαράκι μας σ' αυτό τον κύκλο της προσφοράς, που πρέπει διαρκώς να αναπαράγεται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Εμμ. Σκουλάκης Βουλευτής Χανίων

Νοιώθω πολύ καλά σήμερα εδώ. Γιατί είμαι και εγώ ένα από τα παιδιά του Ειρηναίου. Ένα από τα πνευματικά του παιδιά. Και βλέπω στην πρώτη σειρά Επισκόπους Κρήτης που μαζί στη Σουμελά 4, στην Αθήνα, σε δύσκολες εποχές, είχαμε νοιώσει τη στοργή, την αγάπη και τη συμπάρασταση του Ιεράρχου μας, του Γέροντά μας, του παππού μας. Θάθελα να πω πολλά, αλλά δεν μπορώ. Είναι τόσα πολλά..., μάλλον δεν θα πω τίποτα.

Έριξα μια ματιά στο βιβλίο. Είναι σημαντικό

το ότι αυτά που γράφονται εκεί είναι λόγια πολλών ανθρώπων. Η μαρτυρία πολλών. Αυτό έχει μεγάλη σημασία. Όλοι εμείς, που έτυχε να τον γνωρίσουμε, να νοιώσουμε την πραγματική έννοια ενός πραγματικού Δεσπότη, ενός εκπροσώπου της ζωντανής μαχόμενης Εκκλησίας, δεν έχουμε παρά να προσπαθήσουμε να συνεχίσουμε το έργο του. Εμείς οι λαϊκοί, όσο μπορούμε. Σεις οι κληρικοί, όσο μπορείτε...Κλείνω συγχαίροντάς σας για τη δουλειά που έχετε κάνει, συγχαίροντάς σας για την προσπάθεια που κάνετε να συνεχίσουμε το έργο του Γέροντά μας, ο κάθε εκεί που μπορεί να προσφέρει. Να είστε καλά. Καλή επιτυχία στη σημερινή εκδήλωση.

Μιχ. Γαλανάκης

Εκπροσωπώντας όχι μόνο την οικογένεια Γαλανάκη, αλλά και τους πιστούς και αφανείς συνεργάτες και συνοδοιπόρους του Γέροντα Ειρηναίου, θα θέλαμε κατ' αρχήν στον σύντομο χαιρετισμό μας να ευχαριστήσουμε την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο της Εκκλησίας Κρήτης, που έφερε εις πέρας την έκδοση του χαριστηρίου Τόμου, καθώς και τους πενήντα διακεκριμένους συγγραφείς που συμμετείχαν με τα κείμενά τους. Ολόθερμες ευχαριστίες οφείλουμε να απευθύνουμε ακόμη στους εμπνευστές και χορηγούς της έκδοσης για την εκπλήρωση του χρέους προς τον αγαπημένο πνευματικό πατέρα. Θεωρούμε ότι η ευώδοση της προσπάθειας αποτελεί μια πρώτη καταγραφή και εκτίμηση της πολυσύνθετης προσφοράς του σεβαστού Ιεράρχη και παππούλη της Κρήτης. Και ελπίζουμε και αναμένουμε ότι θα αποτελέσει μελλοντικά αφορμή για πληρέστερη και ολοκληρωμένη σκιαγράφηση της προσωπικότητάς του.

Κλείνοντας θα θέλαμε να σας κάνουμε κοινωνούς σε ό,τι αφορά την τωρινή του παρουσία στο σπιτάκι-ησυχαστήριο στη Χαλέπα, όπου ζει τη θαλπωρή, τη φροντίδα των οικείων του, ευρισκόμενος

μεταξύ ουρανού και γης. Στη σιωπή της νήψης και της προσευχής, προετοιμαζόμενος για το ουράνιο ταξίδι. Σας στέλνει την ευχή του. Ας αποτελέσει η μορφή του πρότυπο και παράδειγμα προς μίμηση τους καλεπούς καιρούς μας.

Σας ευχαριστώ.

Ο ΣΕΒΑΣΜ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΡΗΤΗΣ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΕΚΛΕΙΣΕ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ

Μετά από όσα ακούσαμε, όσα είδαμε και όσα βιώσαμε, είναι για μένα πάρα πολύ δύσκολη οποιαδήποτε αναφορά. Θα μου επιτρέψετε να αρκεσθώ σε δοξολογία και ευχαριστία στο Θεό για όλα, όσα έδωσε, για όλα, όσα έγιναν σ' αυτό τον τόπο και στην Εκκλησία του από τον τιμώμενο μεγάλο Ιεράρχη και παππού της Εκκλησίας της Κρήτης, φωτεινό παράδειγμα και μετέωρο για όλους

ανεξαιραίτως, Επισκόπους, άλλους κληρικούς και λαϊκούς, όλους μαζί. Εκ μέρους της Ι. Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας μας και προσωπικά ευχαριστούμε τον Θεό και τον δοξολογούμε για το ότι υπήρξε το πρόσωπο Ειρηναίος Γαλανάκης, γέννημα και θρέμμα της Επαρχίας Αποκορώνου, ο οποίος έδωσε τη ζωή του σ' αυτή την Επαρχία, στην Κρήτη και σε όλη την Οικουμένη. Ευχαριστούμε και δοξολογούμε τον Θεό, διότι υπήρξε ο δάσκαλος και ο εμπνευστής τόσων νέων ανθρώπων, μαθητών του. Ευχαριστούμε και δοξολογούμε τον Θεό για όλο το απερίγραπτο έργο του, στο οποίο έγιναν

αναφορές απόψε, αλλ' οπωσδήποτε δεν εξαντλείται ποτέ. Και όντως, Σεβασμιώτατε άγιε Κισάμου και Σελίνου, ο κύκλος μένει και θα μένει πάντα ανοικτός. Να ευχαριστήσουμε και να δοξολογήσουμε τον Θεό γιατί ο Σεβασμιώτατος έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά και έπραξε τόσα και τόσα για να βρουν το δρόμο τους, όπως μας είπε και ο κ. Βουλευτής. Να ευχαριστήσουμε τον Θεό και να τον δοξολογήσουμε για όλα όσα έκαμε στον κοινωνικό στίβο, στους κοινωνικούς αγώνες, στην οικονομική ζωή του τόπου, στην ΑΝΕΚ, στο Εθνικό Ίδρυμα Μελετών και Ερευνών «Ελευθέριος Βενιζέλος». Να ευχαριστήσουμε και να δοξολογήσουμε το Θεό διότι διάδοχός του είναι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, άξιος και υπεράξιος, καλοπροαίρετος, άξιος να πηδαλιουχήσει την Μητρόπολη. Αποτελεί την εγγύηση, ότι όχι μόνο θα συνεχίσει το έργο του, αλλά και θα το αυξήσει. Όλο το έργο. Όλη τη Μητρόπολη. Εξαιρέτως δε τούτο τον ευλογημένο χώρο, την Ορθόδοξο Ακαδημία, η οποία όντως μπορεί να θεωρηθεί ως ένα μικρό κομμάτι της Οικουμένης. Είναι ο χώρος, στον οποίο τόσα και τόσα έγιναν, μεταξύ δε αυτών και τα εγκαινία αυτής της πτέρυγας το 1995, με την παρουσία της Α.Θ.Παναγιότητος του Οικουμενικού μας Πατριάρχου. Η Ακαδημία ζει και θα ζήσει. Είναι καράβι που ταξιδεύει. Θα ταξιδεύει...

Να ευχαριστήσουμε και να δοξολογήσουμε τον Θεό, διότι ζει ακόμη ο τιμώμενος Ιεράρχης. Ζει ακόμη και προσεύχεται, ακόμη κοσμεί και τιμά την Εκκλησία. Και εξακολουθεί να αποτελεί φάρο και φως και αγιασμένη και ευλογημένη μορφή, η οποία και με τη σιωπή και με το λόγο της τον λιγοστό πιά, παραμένει ακόμη μια χαρά και ελπίδα του κόσμου και της Εκκλησίας και του τόπου αυτού για το μέλλον, για τον άνθρωπο, για τον Θεό και για την Εκκλησία του.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

Ο χαριστήριος Τόμος με τίτλο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ (Γαλανάκης) εκδόθηκε από την Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου, υπό την αιγίδα της Ι. Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης – Κίσαμος 2008, Εκτύπωση: ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ Α.Ε., Μουρνιές Χανιά. Στις 755 σελίδες του περιλαμβάνει: Προλογικό Σημείωμα του Αρχισυντάκτη. Γράμμα της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης, Χαιρετισμό του Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου, ΜΗΝΥΜΑΤΑ του Οικουμενικού Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίου, των Πατριαρχών Αλεξανδρείας Θεοδώρου και Ιεροσολύμων Θεοφίλου και των Αρχιεπισκόπων Κύπρου Χρυσόστομου και Τιράνων και πάσης Αλβανίας Αναστασίου. Ακολουθούν τα μέρη Α', Β', Γ' και Δ', τα οποία παρουσιάστηκαν ως εξής:

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΜΕΡΟΥΣ

Πρωτοπρ. Ευάγγελος Παχυγιαννάκης

Αφού ευχαριστήσω τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κισιάμου και Σελίνου κύριον Αμφιλόχιον, τραπεζάρχη της χαριστηρίου και οφειλετικής ταύτης δεσποτικής τραπέζης, για την τιμητική πρόσκληση να παρουσιάσω το Α΄ και Β΄ μέρος του «Χαριστηρίου Τόμου» προς τιμήν του σεπτού και τετιμημένου Ιεράρχου, πολίου Γέροντος κυρίου κυρίου Ειρηναίου, την οποίαν με πολύ δέος και συστολή ψυχής αποδέχθηκα, θα προσπαθήσω να διαπλώσω στην αγάπη σας, με συντομία, όσα, από ευγνωμοσύνη κινούμενοι προς το σεπτό πρόσωπον του πνευματικού των πατρός και διδασκάλου, φιλοτέχνησαν, με τις χρυσοκλωστές του σεβασμού και της αγάπης των, και κατέγραψαν στις 755 σελίδες του.

Ο Τόμος αποτελείται από τέσσερα μέρη:

Το πρώτο απαρτίζεται από κείμενα εισαγωγικά, το δεύτερο αποτελείται από πέντε Κεφάλαια, το τρίτο από 24 Μελέτες και Άρθρα ποικίλου επιστημονικού περιεχομένου. Το τέταρτο φιλοξενεί φωτογραφικά στιγμιότυπα, που έχουν σχέση με τη ζωή και το έργο του τιμωμένου πολυσεβάστου Ιεράρχου.

ΜΕΡΟΣ Α΄ Εισαγωγικά κείμενα

Το πρώτο μέρος αποτελείται από εισαγωγικά κείμενα:

Ο Σταύρος Πατεράκης, διακεκριμένος Αγγειοχειρουργός, Σελινιώτης, ο οποίος, «κινούμενος από βαθύτατο σεβασμό και πολλή ευγνωμοσύνη προς τον Σεβασμιώτατον κύριον Ειρηναίον, συνέλαβε την ιδέα συγγραφής ενός βιβλίου, αναφερομένου στο πρόσωπο και το έργο του Σεβασμιωτάτου...». Η ιδέα αυτή εκκλησιάσθη. Και έτσι συνεκροτήθη και εξεδόθη ο ανά χείρας «ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΤΟΜΟΣ», υπό την αιγίδα της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης, όπως μας πληροφορεί ο κατά Συνοδικήν ανάθεση Αρχισυντάκτης του Τόμου κ. Αλέξανδρος Παπαδερός στο προλογικό του σημείωμα (αυτόθι, σελ.13). Ο Στ. Πατεράκης, αναγνωρίζει πως, «η συγγραφή βιογραφίας του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρώην Κισιάμου και Σελίνου Ειρηναίου είναι έργο ζωής και ευθύνη ειδικών». Γι' αυτό, «μόνο για τις ανάγκες του παρόντος τιμητικού τόμου» αποτολμά «μία συνοπτικότητα και ακνή σκιαγράφηση» (αυτόθι, σελ.34). Ωστόσο, μέσα στις 8 σελίδες του κειμένου του, κατορθώνει με λιτότητα και σαφήνεια να περιγράψει την δημιουργική πορεία των 97 ετών του τετιμημένου Ιεράρχου.

Ο Αλέξανδρος Παπαδερός, Γεν. Διευθυντής της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης και Άρχων του Οικουμενικού μας Πατριαρχείου, καταγράφει την χρονολογική διαδρομή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρώην Κισιάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίου, από τη γέννησή του έως την παραίτησή του από τη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης. Ο Α. Παπαδερός, με

χρονολογική ακρίβεια και τάξη, σημειώνει κατ' επιλογήν τα βασικά σημεία της πολυσήμαντης και πολυτάραχης διαδρομής του Σεβασμιωτάτου, του οποίου υπήρξεν αφοσιωμένος μαθητής και συνέκδημος.

Ο Σταμάτης Αποστολάκης, τέλος, Δάσκαλος - Λαογράφος, γνωστός σε όλους από τις εμβριθείς μελέτες και τα πολυάριθμα δημοσιεύματά του σε εφημερίδες και περιοδικά, αναφέρεται σε «αυτοτελή δημοσιεύματα του Μητροπολίτου Ειρηναίου Γαλανάκη». Τα δημοσιεύματα αυτά έχει περισυλλέξει και διαφυλάξει ο σοφός του λαϊκού μας πολιτισμού δάσκαλος με περισσή επιμέλεια, καθ' όσον μέσα σε αυτά έχουν διαφυλαχθεί πολύτιμα στοιχεία των παραδόσεων του λαού μας από τις γιορτές και τα πανηγύρια της Κρήτης, τους χορούς και τα τραγούδια της, όπως τα περιγράφει ο νοσταλγός Ιεράρχης. Ο Ιεράρχης, που τα θυμάται, όπως τα έζησε σαν παιδί, τα βίωσε ως νέος, τα αξιολόγησε ως καθηγητής και αργότερα τα αναπολεί και τα στοχάζεται ως Επίσκοπος και που καλεί τον λαό του Θεού να τα αναστήσει. «Όπως καθαρίζομε τις παλιές βυζαντινές εικόνες για να φανούν καλύτερα τα ιερά των πρόσωπα, το ίδιο χρειάζεται να φρεσκάρουμε ήθη και παραδόσεις, που εικονίζουν τις όμορφες πλευρές της Χριστιανικής Βυζαντινής Κρήτης, να τις έχομε καθαρίες στο εικονοστάσι της ζωής μας», γράφει στον Πρόλογο της β΄ εκδόσεως του βιβλίου του «Ο Χριστός σημάδεψε την Κρήτη».

Το πρώτο μέρος του Τόμου είναι μια άρτια ψηφιογραφία του προσώπου και της ανοδικής, πνευματικής και δημιουργικής πορείας του σεπτού μας πρωθιεράρχου κυρίου Ειρηναίου, από τρεις τεχνίτες: της έρευνας, του στοχασμού και του λόγου και με υλικά την ακρίβεια των γραφομένων, τον σεβασμό και την αγάπη.

ΜΕΡΟΣ Β΄ Μητροπολίτη Κισιάμου και Σελίνου Ειρηναίος

Το δεύτερο μέρος αποτελείται από 5 Κεφάλαια:

Κεφάλαιο Πρώτο: Ο Μιχάλης Γαλανάκης - Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος

Το πρώτο Κεφάλαιο αποτελείται από τα κείμενα: Του Νικολάου Β. Πετρουλάκη «Ζωντανές αναμνήσεις από τα χρόνια του μεσοπολέμου», του Γεωργίου Σ. Παπαδάκη, «Αναμνήσεις από την αναστροφή μου με τον π. Ειρηναίο Γαλανάκη», του Παντελή Μαριακάκη, «Ειρηναίος, ο Δάσκαλος της Εκκλησιαστικής Σχολής Κρήτης», του Αρχιμανδρίτου Ιγνατίου Χατζηνικολάου, «Βιώματα και αναμνήσεις, ο μαθητής, ο δάσκαλος, ο επίσκοπος...», και της Ευτυχίας Δεσποτάκη-Πευκιανάκη, «Η παιδαγωγία του Ιεράρχη Ειρηναίου Γαλανάκη».

Όλα τα κείμενα κινούνται στο ίδιο μοτίβο. Το καθένα με το ύφος του, που προδίδει την αγωνία και την προσπάθεια του συγγραφέα του να περιγράψει τη γνωριμία, τις θύμησες, τα βιώματα από τη συναναστροφή του με ένα συνάνθρωπό του, συντοπίτη του, που πέρασε μαζί του άλλος τα παιδικά, άλλος τα νεανικά, άλλος τα χρόνια της Κατοχής, στο χωριό, στη Μαδάρα, στο σχολείο, στο καφενείο και το μακαλικό του χωριού, στη Μάχη της Κρήτης και όπου αλλού, που είχε όμως, αυτός ο συγχωριανός, ο γνώριμος, μέσα του κάτι το ξεχωριστό, που τον έκανε να διακρίνεται από τους άλλους. Και όλα αυτά, πρόσωπα, γεγονότα και συναισθήματα, απλωμένα πάνω στο χαρτί με τέτοια χάρη, που νιώθεις πολλές φορές όμορφα και παράξενα μαζί, μέσα σ' αυτή την παλύρροια των αναμνήσεων, που έρχονται πότε σαν αύρα λεπτή και πότε σαν δριμύς άνεμος και σε συνεπαίρνουν.

Στιγμιότυπα της απλής ζωής, πλουτισμένα με ανέκδοτα από τη εκκλησιαστική, την ποιμενική και ευρύτερα κοινωνική ζωή, τη σχολική και την πανεπιστημιακή γνώση, τη σοφία του λαού, των εμπνεύσεων και των οραμάτων. Η ξενάγηση μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας ή έξω από αυτές, όπως η χαριτωμένη «εκμάθηση των Γερμανικών» με στοιχεία της υπαίθρου. Στοιχεία, που καθιστούνε τα κείμενα αυτά τόσο οικεία, ώστε πολλές φορές αισθάνεσαι τον εαυτόν σου να γίνεται συμπερπατητής τόσο εκείνου που τα διηγείται τόσο γλαφυρά και παραστατικά, όσο κι Εκείνου για τον οποίο γράφονται.

Ο παιδαγωγός είναι παιδαγωγός, όπου και αν βρίσκεται, στο χωριό, στο χωράφι, στην έδρα ή στο πεζοδρόμιο. Έτσι ο δάσκαλος - Επίσκοπος Ειρηναίος χειραγωγούσε και χειραγωγεί τα παιδιά και τους μεγάλους στη μάθηση και προπαντός στην τέχνη για μάθηση, μ' ένα δικό του τρόπο, που σου γυμνάζει τις έσω αισθήσεις και σε κάνει να βλέπεις πράγματα απλά, που είναι μπροστά σου, φαινομενικά ασήμαντα και όμως τόσο σημαντικά.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Ειρηναίος, ο Επίσκοπος

Το δεύτερο Κεφάλαιο αποτελείται από τα κείμενα:

Του Ιερού Συνδέσμου Κληρικών Κισάμου και Σελίνου, «Ο Ποιμήν ο καλός», της Μοναχής Μαρκέλλας Δαμιανάκη, Ηγούμενης της Ι. Μ. Ζωοδόχου Πηγής Παρθενώνας Κισάμου, «Ένας αληθινός ποιμάνης», του Παναγιώτη Μαρκετάκη, «Η αγωνία της διακονίας», του Αντωνίου Ελ. Σχετάκη, «Δεσποτικά: η επιστροφή του Ειρηναίου (από τη διατύπωση του αιτήματος μέχρι την απαγωγή)», και του Ιωάννου Τζεμανάκη, «Ο Ειρηναίος του λαού και ο λαός του Ειρηναίου».

Τα κείμενα αυτά, που αποτελούν το δεύτερο Κεφάλαιο, είναι ένας ύμνος στη διακονία του Επισκόπου Ειρηναίου, όπως τον έζησαν από κοντά ιερωμένοι και μη, και όπως την ένωσαν να αναβλύζει από τη φλεγόμενη καρδιά του Επισκόπου για τον ανθρώπινο πόνο, από τα πρώτα χρόνια της διακονίας του και να γλυκαίνει τη σκληρή ζωή και τις πολεμένες καρδιές των φτωχών και των αδυνάτων. Αυτή η καρδιά του Επισκόπου, που ήταν η άδολη καρδιά του μικρού παιδιού όταν προσευχότανε: «Θέλω να κρατώ ένα μαντήλι και να σκουπίζω όλα τα δάκρυα των ανθρώπων. Να είμαι ένας αετός και κάτω από τις φτερούγες μου να ζεσταίνω την ανθρώπινη δυστυχία».

Άλλοτε πάλι γευόμαστε τους ιριδισμούς των προσευχητικών ανατάσεων της επισκοπικής καρδιάς: «Θεέ μου, κοιτάζω την ομορφιά των έργων Σου με έκσταση και θαυμασμό...με τα μάτια της πίστης και εμπνέομαι και παρηγορούμαι. Κοιτάζω την ομορφιά του κόσμου με τα μάτια της πίστης και θέλω να δουλέψω κι εγώ γι' αυτή την ομορφιά» (αυτόθι, σελ. 168).

Όλη η πορεία του Επισκόπου Ειρηναίου ήτανε μία σκληρή και επίπονη δούλεψη γι' αυτή την ομορφιά. Η απαλύνει τον ανθρώπινο πόνο, όπως τον έβλεπε σε όλες τις μορφές και τις ποικιλίες του. «Τον είδα», γράφει, «στα κουρέλια του φτωχού και του ζητιάνου, τον είδα στη θλιμμένη μορφή του ορφανού και του αρρώστου, τον είδα στη βαθιά δυστυχία του μοναχικού και αμαρτωλού ανθρώπου. Τον είδα στη στέρηση του ψωμιού και της χαράς, τον είδα...βαθιά στις ψυχές των ανθρώπων» (αυτόθι, σελ.167). Τον είδε τον πόνο, τον γνώρισε και έζησε από κοντά την ασχήμια του, γι' αυτό εργάστηκε να τον μεταμορφώσει σε δημιουργία και χαρά. Έχτισε Ναούς και Ιδρύματα, ίδρυσε Εταιρίες και Συλλόγους, Σχολές και Άστυλα και οδήγησε τον λαό που του εμπιστεύθηκε η Εκκλησία σε χαρούμενες στρατές από στερία και θάλασσα, με την πίστη και την ελπίδα στο Θεό, που ευλογεί τον ανθρώπινο μόχθο.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ο Ειρηναίος Μητροπολίτης Γερμανίας

Το τρίτο κεφάλαιο αποτελείται από τα κείμενα: του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Θερμών Δημητρίου Γρόλλιου, «Ο Ειρηναίος Γαλανάκης ως Μητροπολίτης Γερμανίας (1972-1980)», του Πρωτοπρεσβυτέρου Ιωάννου Ψαράκη, «Γερμανίας Ειρηναίου, κείμενα προς Ιερείς και Ενορίες», και του Αναστασίου Κάλλη, «Εκκλησιολογικός συνειρμός Γερμανία-Ειρηναίος».

Τα κείμενα αυτά αναφέρονται στην περίοδο εκείνη, που με απόφαση της Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου ο Μητροπολίτης Ειρηναίος «επιστρατεύθηκε», κατά κάποιο τρόπο, για την εμπερίστατη Μητρόπολη της Γερμανίας.

Η απρόσμενη αυτή κλήση προκάλεσε σάλο στην ψυχή του αφοσιωμένου στο ποιμνιό του Ιεράρχου, αλλά τον καταλάγιασε ο ίδιος με την προσευχή: «Κύριε, αν με στέλνεις Εσύ στη Γερμανία, συνόδευσέ με. Και αν με στέλνουν οι άνθρωποι, πάλι προστάτευσέ με». Ο Κύριος και τον έστειλε και τον προστάτευσε. Τίποτα δεν γίνεται χωρίς την πρόνοια και το θέλημα του Θεού. Εκεί, ο ίδιος συνεξορίστηκε με «ένα λαό που αυτοεξορίστηκε σε ξένα χώματα για ένα κομμάτι ψωμί», γεύτηκε όλες τις πίκρες και τους κινδύνους της ξενιτιάς, καθώς και των ποικίλων περιστάσεων. Με τη βοήθεια του Θεού οργάνωσε την Μητρόπολη, φρόντισε να τη στελεχώσει με νέους και άξιους ιερείς, αύξησε τις Ενορίες, ανήγειρε Επισκοπείο και Μητροπολιτικό Ναό, Εκκλησιαστικά Κέντρα και Σχολεία. Η Μητρόπολη της Γερμανίας βρήκε τον κανονικό της βηματισμό στην καρδιά της Ευρώπης, ανάμεσα σε αλλόδοξους λαούς, όπου το μήνυμα της Ορθοδοξίας, σε θέματα χριστιανικής κοινωνικής διακονίας, ορθοδόξου θεολογίας και τέχνης έδωσε νέα πνοή. Έκτοτε απλώνεται συνεχώς και κατακάτα έδαφος στον κόσμο της δυτικής χριστιανοσύνης.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Ειρηναίος, ο κοινωνικός εργάτης και αγωνιστής

Το τέταρτο Κεφάλαιο αποτελείται από τα κείμενα: του Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Τσέτση, «Ειρηναίος Γαλανάκης, ο διακόνων Ιεράρχης», του Αλεξάνδρου Κ. Παπαδερου, «Το μαρτύριον της συνειδήσεως (ο Ειρηναίος και η στρατιωτική δικτατορία), του Δημητρίου Κακαβελάκη, «Ο Επίσκοπος της ειρήνης - Ειρηναίος και οι αγώνες του», του κ. Ευτυχίου Χορευτάκη, «Η στήριξη των νέων και των φορέων κοινωνικοποίησής τους», της Χρυσούλας Μπουλάκη-Κοντοπυράκη, «Ο Επίσκοπος και η σύγχρονη γυναίκα», του Ιωάννου Τζαμαριουδάκη, «Η συμβολή του Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου Γαλανάκη στην ίδρυση της ANEK A. E.», του Ελευθερίου Τσουράκη, «Το Κοινωνικό Ίδρυμα Αγία Σοφία », και του Νικολάου Παπαδάκη, «Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών Ελευθέριος Βενιζέλος, Χανιά».

Όλα τα κείμενα του τετάρτου Κεφαλαίου δημιουργούν στον αναγνώστη συνεχείς εκπλήξεις και εκπέμπουν μαρμαρυγές ακτινοβόλου χάριτος από την περιγραφόμενη πολυσιχιδή προσωπικότητα της εφαρμοσμένης επισκοπικής διακονίας του Γέροντος Ειρηναίου.

Σύμφωνα με τη διδασκαλία των Αγίων Πατέρων και το παράδειγμά των, ως μεγάλων κοινωνικών εργατών και αναμορφωτών της ανθρωπότητας, πρωταρχικό μέλημα της ποιμενίσσας θεολογίας είναι η διακονία, «ως θυσιαστική προσφορά των ποιμένων υπέρ των λογικών προβάτων, τη διαποίμανση των οποίων τους έχει εμπιστευθεί η Εκκλησία» (αυτόθι σελ.235).

Σε μία εποχή, που στον ελλαδικό χώρο «σπάνια γινότανε λόγος περί αειφόρου αναπτύξεως», η δραστηριότητα του Επισκόπου Ειρηναίου πλάτυνε τους τομείς της ποιμαντικής του μέριμνας στην επαγγελματική επιμόρφωση των νέων της Επαρχίας του, όπως και της αειφόρου αναπτύξεως στην αγροτική ζωή του αγροτικού πληθυσμού της Επαρχίας του. «Η πρωταρχική στα ελληνικά δεδομένα εκκλησιαστική αυτή δραστηριότητα αποσκοπούσε στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην παρεμπόδιση, με τον τρόπο αυτό, της αποδημίας των κατοίκων», που με τον ξενιτεμό και μάλιστα των νέων ανθρώπων ερημώνανε τα χωριά.

Η Ίδρυση της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, που είναι έργο ζωής του Μητροπολίτου Ειρηναίου και του πνευματικού του υιού Αλεξάνδρου Παπαδερμού, αποτέλεσε την μήτρα, όπου τα σπέρματα ιδεών και οραμάτων κυοφορήθηκαν, πήραν σάρκα και οστά, ρίζωσαν πρώτα στις καρδιές εκείνων που ήσαν έτοιμοι να τα δεχθούν κι ύστερα βλάστησαν και κάρπισαν, δίδοντας νέες προοπτικές ανάπτυξης της υπαίθρου.

Αλλά η Ακαδημία δεν εργάστηκε και δεν ενδιαφέρθηκε μόνο για την αειφόρο ανάπτυξη της αγροτικής ζωής, αλλά, κυρίως, για την αειφόρο ανάπτυξη του πνεύματος. Και για όσα ο άνθρωπος όχι μόνο στην Κρήτη, αλλά ο οικουμενικός άνθρωπος δημιουργεί με το πνεύμα του στον τομέα του πολιτισμού και της τέχνης. Στη ζωή του, στη γλώσσα του, στον πεζό και ποιητικό λόγο, στα ήθη και τα έθιμά του, στην παιδεία και στην επιστήμη, στην πολιτική, στην Εκκλησία και τη θεολογία.

Ιδιαίτερης σημασιολογίας και αξιολόγησης είναι τα κείμενα που αναφέρονται στην πολιτειακή μεταβολή, που επέφερε η ψευδύμη Επανάσταση των Συνταγματάρχων και στη στάση που πρέπει να κρατήσει ο ιερωμένος και μάλιστα ο Επίσκοπος, όταν πρόκειται να υπερασπιστεί μέγιστες αξίες, όπως η ελευθερία του λόγου, η ειρήνη που δεν επιβάλλεται αλλά βιώνεται εν ελευθερία και η αξιοπρέπεια του προσώπου. Στα κείμενα του Κεφαλαίου ξεχωριστή θέση κατέχουν οι σελίδες που αναφέρονται στη γυναίκα. Η τρυφερή καρδιά του στοχαστή Επισκόπου είναι γεμάτη από θαυμασμό γι' αυτήν που «η ζωή και η μοίρα της μοιάζει με τα χιόνια που λιώνουν πάνω στα ψηλά βουνά και κάνουν ένα μεγάλο υπόγειο ποτάμι, που δεν φαίνεται όσο κρύβεται κάτω από τους βράχους και τις κορυφές, φαίνεται όμως κάτω, μακριά στους κάμπους, όταν ποτίζει τους κήπους και τα λιβάδια». Θαυμάζει και συγχρόνως θρηνολογεί για τη γυναίκα της Κρήτης: «Γυναίκα της Κρήτης! Υφάντρα και νοικοκυρά. Μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου! Η ανθρωπιά κι η αξισύνη σου. Μα τώρα, που αντί για ρόκα κρατάς στα χέρια σου το τιμόνι κι αντί για το πέταλο τ' αργαλειού χτυπάς τα πλήκτρα των κομπιούτερς, πότε θα τραγουδείς, πότε θα ξομπλιάσεις κιλίμια και πότε θα στρώνεις τ' αρχοντικό σου τραπέζι; Πιάστηκες κι εσύ στη φάκα του τεχνικού πολιτισμού...» (αυτόθι, σελ.308).

Κεφάλαιο Πέμπτο: Ειρηναίος, ο άνθρωπος

Το πέμπτο Κεφάλαιο αποτελείται από τα κείμενα: του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πέτρου και Χερρονήσου Νεκταρίου «Αληθεύοντες εν αγάπη... Αναμνήσεις και βιώματα από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κισιάμου και Σελίνου κ. κ. Ειρηναίο», του Αρχιμανδρίτου Αμφιλοχίου Παπαγιαννάκη, «Βιώματα από έναν Ιεράρχη», του Γεωργίου Πευκιανιάκη, «Συνάντησή με τον σεβάσμιο δάσκαλο του θείου Λόγου και Επισκόπο μας Ειρηναίο», και του Σπύρου Καστανάκη, «Χρόνια ευθύνης και τιμής».

Μέσα από τα κείμενα που αποτελούν το πέμπτο Κεφάλαιο αναδύεται ολοπόρφυρη η εικόνα του Επισκόπου Ειρηναίου, που ποτέ δεν έπαψε να λειτουργεί το χάρισμα της

μαρτυρικής Αρχιερωσύνης.

Η καρδιά του ανθρώπου Ειρηναίου, που ήταν πάντοτε τρυφερή, λουσμένη στο αίμα του Εσταυρωμένου και στο φως του αναστημένου Χριστού, τεμαχιζότανε καθημερινά και μοιραζότανε απλόχερα στον πεινασμένο λαό του Θεού τροφή για να ζήσει. Πότε σαν λόγος, πότε σαν παράδειγμα γι' αυτούς που ονειρευότανε να γίνουν ποιμένες του λαού, πότε σαν ρούχο, πότε σαν ψωμί, πότε σαν χάδι, πότε σαν μαστίγιο προς τους σκληρούς και πότε σαν τραγούδι και παράκληση. Πάντοτε όμως με βαθιά τη συναίσθηση, πως πρέπει πρώτα να είσαι άνθρωπος, ύστερα έρχεται η Χάρης και από κάθε άνθρωπο γεννιέται κι ένας νέος, κατά Χριστόν, άνθρωπος!

Στην περίπτωση του Επισκόπου Ειρηναίου αυτά τα δύο, Ιερωσύνη και άνθρωπος, άνθρωπος και Ιερωσύνη έχουν ταυτιστεί. Έχουν γίνει ένα. Στο σεπτό πρόσωπό του διαβάζομε πάντοτε την χειροτονητήρια κατάθεση της ψυχής του: «Ιερωσύνη, μυστηριακή και υπερκόσμια, που υψώνει τον άνθρωπο στη σφαίρα των μεγάλων μυστικών και των υπερκοσμίων οραμάτων, Ιερωσύνη σεμνή και στερημένη... που ζητάς καρδιά, πολλή καρδιά, όχι για να σκέπτεσαι, μα για ν' αγαπάς και να θυσιάζεσαι» (περιοδ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ, 1958, σελ.7).

«Τα ωραία μυριόχρωμα λουλούδια, πρέπει να ξεραθούν και να φρυγανισθούν ακριβώς πάνω στις ωραιότερες στιγμές που ξεκύνουν τ' αρώματα και την ομορφιά των. Κι όμως μέσα από τα φρύγανα αυτά θα σκορπιστούν στο χώμα τα μικροσκοπικά εκείνα σπορικά, που θ' αναστήσουν πάλι τη ζωή στα αιώνια κρίνα του αγρού. Μην τάχα το ίδιο δεν γίνεται και μέσα στα λουλούδια και στα κρίνα της ανθρώπινης ψυχής; Πόθοι κι ελπίδες και χαρές και όνειρα και χάρδια πρέπει να φτάσουνε στο σταυρωμό των. Γιατί όπως στο άνθος ο βαθύτερος σκοπός είναι ο καρπός που γεννιέται ακριβώς από τον θάνατο της ομορφιάς του, το ίδιο κι η ζωή δημιουργεί τη γονιμότητά της, όταν η ίδια συντρίβει εαυτήν, για το χατίρι του προορισμού της» (περιοδ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ, Ιούνιος 1951, σελ. 1464).

Αυτός είναι ο Επίσκοπος και ο άνθρωπος Ειρηναίος: που γίνεται ολοζώης «κόπος και μόχθος στα χέρια του εργατή, πρόβλημα και αγωνία στη σκέψη του σοφού, αίσθημα και νοσταλγία στην καρδιά του δυνατού, ανησυχία και πειρασμός στην ψυχή του Αγίου, κλάμα και νυχτέρια για κείνον που θέλει ν' αγαπά, σταυρός και μαρτύριο για κείνον που πάει να σώσει...». «Τοις πάσι γίνεται τα πάντα», κατά τον Απόστολο Παύλο (Α Κοριν. 9. 22).

Πολυσέβαστοι Ιεράρχες, Αδελφοί μου και Αδελφές μου, θα τελειώσω την απλή και, οπωσδήποτε, ελλιπή αυτή παρουσίαση, με την αναφορά σε ένα καλό λάθος. Μία φαινομενική αταξία. Γιατί τίποτα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί αφ' εαυτού ταιριαστό η αταίριαστο, καλό η κακό. Η προαίρεση είναι εκείνη που προσδιορίζει την ποιότητα των ενεργειών και των πράξεών μας, αφού, «ουκ έστι κακόν ουδέ εν πράγμα γινόμενον κατά Θεόν μετά ταπεινώσεως...», διδάσκει η σοφία της Ερήμου (Οσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός). Και, στην περιπτώσή μας, δηλαδή στην αποψινή σύναξή μας, τα πάντα έγιναν κατά Θεόν και με κίνητρο την αγαθή και ταπεινή προαίρεση, γι' αυτό και τα λάθη ή οι παραλείψεις που τυχόν έγιναν, είναι ευλογημένα.

Σημειώνει ο Αρχισυντάκτης του Τόμου: το κείμενο αυτό «δεν τοποθετήθηκε δυστυχώς στην πρόπευσα θέση...». Αναφέρεται στο υπέροχο κείμενο του πολυαγαπητού μας Νικολάου Μαρκαντώνη με τίτλο: «Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ». Και όμως! επιτρέψατέ μου κ. Αρχισυντάκτη: το κείμενο αυτό τοποθετήθηκε από την πρόνοια του Θεού στη θέση που του ταιριάζει. Είναι η θέση από την οποία έπρεπε να

κλείσει το σύναγμα της τιμής και της ευχαριστίας όλων εκείνων των ευγενών καρδιών, που οφείλουν γνώση και χρεωστούν βιώματα ιερά στον Δάσκαλο, και προπαντός την πνευματική των ανέλιξη και την ομορφιά της καρδιάς των. Γιατί ο τιμώμενος Ιεράρχης είναι στοχαστής, οραματιστής, αγωνιστής, αναμορφωτής, πατριώτης. Ο συνειδητά ιερωμένος, ο δάσκαλος, ο Επίσκοπος, μα μέσα σε όλα αυτά και σε κάθε πτυχή όλων αυτών των χαρισμάτων του Θεού, υπήρχε, υπάρχει και ενεργεί πάντοτε ο Ποιητής.

Η ποιητική ομορφιά δυναμώνει τον αγωνιστή και τον οραματιστή. Η ποιητική φλέβα είναι τροφοδότης όλων των στοχασμών, των οραμάτων και των αγώνων. Η ποίηση σε όλα τα έργα του Σεβασμιωτάτου Ειρηναίου είναι ο ευεργετικός χείμαρρος της ποιμενικής του φιλοσοφίας.

Ο Κληρικός, που ντύνεται τη χαρισματική Ιερωσύνη και τον κατακαίει η πυρκαγιά του Αγίου Πνεύματος, γίνεται ποιητής και όλος φλόγα συνεχούς καύσεως καιομένης καρδιάς. Ο Κληρικός ποιητής δεν αρνείται ούτε εξαντλείται στη θέαση της ασχήμιας του κόσμου. Ανακαλύπτει την κρυμμένη ομορφιά μέσα στην α-κοσμία του. Δεν είναι κοινωνικός μάρτυρας ή επαναστάτης, είναι ο Μάρτυρας και ο

Επαναστάτης, που, χωρίς υπαναχωρήσεις και συμβιβασμούς, καταγράφει την τρυφερότητα και ευαισθησία της μυστηριώδους ομορφιάς, που αγνοεί η βεβηλώνει ο κόσμος. Δεν είναι ανάγκη να γράφει στίχους, αλλά να καταγράφει σταυροαναστάσιμα βιώματα και να συντρίβει τον παρατεινόμενο φόβο του θανάτου με την παρατεινόμενη αγέραστη ελπίδα στην αγάπη και την ευσπλαχνία του Θεού. Να νικά τη φλυαρία των θεατρικών κενών λόγων με τη γνησιότητα του λιτού καρδιακού λόγου: «Κύριε Ιησού Χριστέ ο Θεός μου, ο ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς, ο δι' εμέ σταυρωθείς και αναστάς, ελέησόν με και τον κόσμον Σου».

Θα τελειώσει και τούτη η όμορφη τιμητική εσπέρα. Προς τιμήν Εκείνου που μας τιμά, που τιμά το ράσο, την Ιερωσύνη και την Εκκλησία με την συνεχή παρουσία του προσώπου και των έργων του. Και θα γίνει γλυκιά ανάμνηση και συγκινητική νοσταλγία. «Ο καθένας μας επιθυμεί, κατά βάθος, μία όμορφη κι ευγενική καρδιά», όπως γράφει ο παππούς. Ας πάρουμε την ευχή του και ας πάμε πιο κοντά στον «Ποιητή των ωραίων ψυχών». Σε Κείνον να την παραγγείλομε!

Σας ευχαριστώ!

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ Γ' ΜΕΡΟΥΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΑΡΘΡΑ

Παναγιώτης Χριστινάκης,

Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Το Γ' Μέρος του Τόμου, που εκτείνεται στις σελ. 374 – 689, παρουσίασε ο διακεκριμένος Καθηγητής με συνοπτική κατ' ανάγκη αναφορά στις μελέτες και τα άρθρα, με τα οποία διακεκριμένοι συγγραφείς συνεισέφεραν στον πνευματικόν έβρανον υπέρ του

τιμωμένου Ιεράρχου, ως ακολούθως:

Αυγουστίνος Λαμπαρδάκης, Μητροπολίτης Γερμανίας, ΟΡΘΟΔΟΧΙΕ ΙΝ ΔΕΥΤΣΧΛΑΝΔ. Άνθιμος Συριανός, Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΤΕΛΑΡΟΣ (1580-1645). ΕΝΑΣ ΡΕΘΥΜΝΙΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. Ανδρέας Νανάκης, Μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου, ΕΘΝΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ. Αγουρίδης Σάββας, Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ. Γαλίτης Γεώργιος, Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΜΟΤΙΜΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ. Γιανναράς Χρήστος, ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. Γκέκας Βασίλειος, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ. Γόνης Δημήτριος, ΧΑΤΖΗ-ΒΕΡΩΝ Ή ΠΕΤΡΟΣ ΒΕΡΟΥ. ΕΛΛΗΝΑΣ Ή ΒΟΥΛΓΑΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΤΗΣ; Θεοδώρου Ευάγγελος, ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ. Καλαντζάκης Σταύρος, ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΜΕ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. Καλογεράκης Ιωάννης, ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ. Καλογεράκης Νικόλαος, ΦΥΤΟΕΞΥΓΙΑΝΣΗ: Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΞΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ. Καστανάκης Σεραφείμ, ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΚΡΑΣ ΑΛΥΣΕΩΣ ΛΙΠΑΡΩΝ ΟΞΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ ΕΠΙ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟΥ ΙΚΤΕΡΟΥ ΕΙΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΖΩΑ. Λαρεντζάκης Γρηγόριος, ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ. Λουπάσης Γεώργιος, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ. Μαρεντάκης Παναγιώτης, ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ. Μεταλληνός Γεώργιος, Η ΕΟΡΤΗ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ. Παπατζανάκης Γεώργιος, Η ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ. Πυργιωτάκης Ιωάννης, ΝΕΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ. Ρεράκης Ηρακλής, Η «ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ. Τζιράκης Νικόλαος, ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ Σ. ΣΟΛΟΒΙΩΦ "ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ". Φανουργάκης Βασίλειος, Ο ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ ΚΗΡΥΞ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ. Φουντούλης Ιωάννης, Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΣ ΝΟΤΑΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (1805) ΚΑΙ Η "ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ". Χριστινάκης Παναγιώτης, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΜΨΗΦΟΥ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ Δ' ΜΕΡΟΥΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

Επιλογή-Επιμέλεια-Κείμενα Α.Κ. Παπαδερός
Σταμάτης Αποστολάκης, Δάσκαλος-Λαογράφος

Με τη γνωστή γλαφυρότητα του λόγου του και τη χάρη της έκφρασής του, ο αφοσιωμένος στον Γέροντα *Ειρηναίο* Στ. Αποστολάκης παρουσίασε το φωτογραφικό τμήμα του Τόμου (σελ. 695-743), προβάλλοντας και σχολιάζοντας κάθε σελίδα των σχετικών ενοτήτων, στις οποίες έχουν ενταχθεί το φωτογραφικό υλικό και τα συνοδευτικά κείμενα:

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ*ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΡΗΤΗΣ*ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ*ΕΡΓΩΔΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑ*ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ* ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ*ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ* ΓΕΡΜΑΝΙΑ*ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ*ΙΔΡΥΜΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ*ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ.

Τον συντονισμό της εκδήλωσης είχε ο Γεν. Διευθυντής της Ορθοδόξου Ακαδημίας Αλέξ. Παπαδερός. Με την ιδιότητα του Αρχισυντάκτη του Τόμου έκλεισε την εκδήλωση, διαβάζοντας τις τελευταίες σειρές του Προλογικού Σημειώματός του στον Τόμο:

«Είναι χωρίς αμφιβολία κοινή ή πεποίθηση πώς όσα διαλαμβάνονται στον παρόντα Τόμο αποτελούν μέν τεκμήρια βαθύτατου σεβασμού προς το πρόσωπο, τά δράματα, τούς αγώνες, τίσ αγωνίες του τιμωμένου Ιεράρχου και αναγνώρισης του άγλαόκαρπου και σέ ικανό βαθμό καινοτόμου έργου αυτού, άποτελούν όμως άποσπασματική μόνο συμβολή -πετράδια ψηφιδωτού μιås εικόνας μεγάλων διαστάσεων και πολλών άποχρώσεων-, για τήν ολοκλήρωση τής όποιας πολλά και από πολλούς θά χρειασθεί νά προστεθούν στά έπόμενα χρόνια.»

Την εκδήλωση ετίμησαν οι Κρήτες Ιεράρχες, Αρχιεπίσκοπος Κρήτης *Ειρηναίος*, Λάμπης *Ειρηναίος*, Κυδωνίας και Αποκορώνου *Δαμασκηνός*, Κνωσού *Ευγένιος*, Κισσάμου και Σελίνου *Αμφιλόχιος*

Αιδεσ. *Ευτύχιος Ανδρουλάκης*, Αρχιμ. *Αμφιλόχιος*, Ηγούμενος Ιεράς Μονής Αγ. Τριάδος, Πρωτοπρ. *Δημήτριος Λαμπαθάκης*.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

Αναμνηστικό
μετάλλιο
δύο όψεων
για την 40ετιάν
της ΟΑΚ

Φίλοι και συνεργάτες της ΟΑΚ.

Ο Δ. Κ. Παπαδερός, πρώτος φύλακας, οδηγός, συντηρητής και κηπουρός της Ακαδημίας - ο άνθρωπος για όλες τις δουλειές.

Τις περισσότερες από τις παραπάνω φωτογραφίες ευαρεστήθηκε να μας παραχωρήσει ο Φάνης Μανουσάκης, τον οποίον ευχαριστούμε θερμά

Κωνσταντίνος Σ. Κεσανίδης

ο νέος Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ

από 1^{ης} Ιανουαρίου 2009

Γεννήθηκε στις 30/06/1968 στον Πολύγυρο Χαλκιδικής. Είναι υιός του Πρωτοπρεσβυτέρου και καθηγητού Θεολόγου Σάββα και της Ευαγγελίας Κεσανίδη. Παντρεμένος με την Καθηγήτρια Αγγλικής Πετρούλα Κόουλ. Έχουν δύο κόρες, την Ευαγγελία και την Φωτεινή, 10 και 9 ετών αντίστοιχα.

Το 1990 ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Θεολογικό Τμήμα της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. με βαθμό άριστα 9/10. Συνέχισε την ίδια χρονιά στο Μεταπτυχιακό της ίδιας Σχολής, στον Τομέα Ηθικής, Κοινωνιολογίας και Ποιμαντικής. Το 1991 μεταβαίνει στο Στρασβούργο (Γαλλία), όπου εγγράφεται στο μεταπτυχιακό Τμήμα της Καθολικής Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Ανθρωπιστικών Σπουδών II USHS και τον Νοέμβριο του 1992 λαμβάνει το μεταπτυχιακό δίπλωμα D.E.A. από τον τομέα Ποιμαντικής Ψυχολογίας και Χριστιανικής Παιδαγωγικής. Ο τίτλος της

διπλωματικής του εργασίας: *Η κρίση των εφήβων σε μια εκκοσμικευμένη κοινωνία και οι συνέπειες στην πνευματική τους ζωή*. Τον ίδιο χρόνο εγγράφεται στο Τμήμα διδακτορικών σπουδών της Σχολής και λαμβάνει για τα επόμενα πέντε έτη υποτροφία του Υπουργείου Εξωτερικών της Γαλλίας. Τον Φεβρουάριο του 1994 εγγράφεται στο Ινστιτούτο Υψηλών Σπουδών Ψυχολογίας της Οικογένειας, της Σχολής Ψυχολογίας του Παν/μίου UCL της Louvain la Neuve (Βέλγιο), όπου ολοκληρώνει με επιτυχία των κύκλο σπουδών της ειδικότητάς του. Τον Ιούνιο του 2002 αποκτά το διδακτορικό δίπλωμα στην Ποιμαντική Συμβουλευτική των Εφήβων και της Οικογένειας από το Θεολογικό Τμήμα της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Από το 1991-1993 εργάστηκε στις Ολομέλειες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο, στο Τμήμα Ενημέρωσης Επισκεπτών. Το β' εξάμηνο του 1993 υπήρξε Σύμβουλος του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Νεότητας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Από το 2004 έως τον Ιούνιο του 2007 δίδαξε στο Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Φλώρινα), σύμφωνα με το Π.Δ. 407, τα μαθήματα: Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Συμβουλευτική Μαθητών-Γονέων, Παιδαγωγική Ψυχολογία II, Σχολική Ψυχολογία και Συμβουλευτική. Από τον Σεπτέμβριο του 2007 έως τον Σεπτέμβριο του 2008 δίδαξε στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης τα μαθήματα: Ποιμαντική Ψυχολογία, Ποιμαντική Θεολογία, Εφαρμοσμένη Ποιμαντική, Ψυχολογία της Θρησκείας, Σύγχρονες ψυχαναλυτικές (ψυχολογικές) θεωρίες και η Ορθόδοξη προσέγγιση και αντιμετώπισή τους, Η ενορία στην Ιστορία και το Παρόν. Τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2008 δίδαξε ως επισκέπτης καθηγητής στην Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή της Κινσάσας Κονγκό το μάθημα: Εισαγωγή στη Παιδαγωγική Ψυχολογία και στην Ορθόδοξη Ποιμαντική.

Από το 1999-2008 εργάστηκε στον Δήμο Καλαμαριάς ως Υπεύθυνος και Καθηγητής των Σχολών Γονέων του Δήμου και στον Συμβουλευτικό Σταθμό. Επίσης τα χρόνια 2001-2007 εργάστηκε ως Καθηγητής Θεολόγος στο Γυμνάσιο και Λύκειο των Εκπαιδευτηρίων Κοραΐς. Από το 2003-2004 Επιστημονικά Συνεργαζόμενος της Α' Νευρολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ., μέλος της ομάδας του καθηγητή Σταύρου Μπαλογιάννη, για την αντιμετώπιση της άνοιας. Συμβουλευτική και θεραπευτική υποστήριξη στα νέα μέλη οικογενειών που έχουν ασθενή που πάσχει από άνοια. Από τον Μάρτιο του 2005 είναι Τακτικό Μέλος της A.I.E.M.P.R. (Association Internationale d' Études Médico-Psychologiques et Religieuses).

Ομιλεί Γαλλικά, Αγγλικά και Σερβοκροατικά.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

Κυριακή, 28-12-2008

Υστερα από απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης οι διάφορες εκδηλώσεις για τη συμπλήρωση 40 χρόνων λειτουργίας του Ιδρύματος ολοκληρώθηκαν με ειδική τελετή Μνήμης και Ευχαριστίας.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα, το πρωί της Κυριακής τελέσθηκε Αρχιερατικό Συλλείτουργο στην Ι. Μονή Γωνιάς, προεξάρχοντας του Σεβασμ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης Ειρηναίου. Συνιερούρησαν ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου

Αμφιλόχιος, οι Πανοσιολ. Ηγούμενοι Χρύσανθος (Κελαϊδής, της Μονής Γωνιάς) και Βασίλειος (Γοντικάκης, από την Ι. Μονή Ιβήρων του Αγ. Όρους) και άλλοι ιερωμένοι. Στο τέλος έγινε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των κοιμηθέντων συνεργών της ΟΑΚ (εργασθέντων κατά την κατά καιρούς ανέγερση των εγκαταστάσεων, μελών του Διοικ. Συμβουλίου, άλλων συλλογικών Οργάνων του Ιδρύματος και μελών του προσωπικού).

Ακολούθησε τελετή στην Ορθόδοξο Ακαδημία με χαιρετισμούς και απονομή μεταλλίων.

ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ

του Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου, Προέδρου της ΟΑΚ
(Σύνοψη απομαγνητοφωνημένης ομιλίας)

Κατά τη σύναξη που είχε γίνει εδώ προ ημερών για την παρουσίαση του χαριστήριου Τόμου στο πρόσωπο του σεπτού Γέροντος Μητροπολίτου Ειρηναίου, είχαμε πει μετά γνώσεως λόγου, ότι αισθανόμεθα πως η Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης πορεύεται ένα διαρκές παρόν, οροματιζόμενη το μέλλον. Με αυτή την αίσθηση πορευόμεθα και εμείς σε τούτο τον χώρο, χωρίς να αισθανόμεθα ότι υπάρχει αλλαγή αντίληψης και νοοτροπίας, παρά την αλλαγή προσώπων. Βεβαίως τα πρόσωπα καθορίζουν τον χώρο και το έργο του. Μιλώντας όμως για την Ορθόδοξο Ακαδημία, θεωρούμε ότι η επί τέσσερις δεκαετίες μαρτυρία της και προσφορά της είναι εγγύηση για το παρόν, κυρίως δε για το μέλλον της. Και έτσι αυτό το φορτίο δεν μας φοβίζει. Θα υπάρξει συνέχεια.

Σε σχέση, εν πρώτοις, με το πρόσωπο του σεπτού Σεβασμιωτάτου Γέροντος Ειρηναίου: Όντως έθεσε τη σφραγίδα του ανεξίτηλη και ακατάλυτη στο Ίδρυμα καθ' όλη την πολυκύμαντη, πολυτάραχη, αλλά και ευλογημένη διακονία και προσφορά του.. Τον ευγνωμονούμε και ευχαριστούμε εκ μέσης καρδιάς για όσα προσέφερε, αλλά και για την προσευχή του που μας χαρίζει.

Το αυτό ισχύει και για τον μέχρι σήμερα Γεν. Διευθυντή της Ακαδημίας, τον κύριο Αλέξανδρο Παπαδερό, ο οποίος εκουσίως ηθέλησε να παραδώσει τη σκυτάλη. Και αυτόν και πάλι και πολλάκις ευχαριστούμε, διότι συνετέλεσε ουσιαστικά και καθοριστικά στην ομαλή πορεία και λειτουργία της Ακαδημίας από την πολυεύθυνη θέση του Γεν. Διευθυντού αυτής, ως ο πρώτος, όπως επεσήμανε και ο Σεβασμ. Άγιος Κρήτης στο χαιρετισμό του προ ολίγου στην Ι. Μονή Γωνιάς, πρώτος, πολύτιμος και εκλεκτός συνοδοιπόρος του σεπτού Γέροντος Μητροπολίτου Ειρηναίου. Ευχαριστούμε ευγνωμόνως, Σεβασμιώτατε άγιο Κρήτης, το σεπτό πρόσωπό σας, διότι και η δική σας παρουσία, καθ' όλα αυτά τα χρόνια, υπήρξε γόνιμος, ουσιαστική, πολύτιμος και συντέλεσε σε εύκολες, αλλά και σε δύσκολες στιγμές της Ακαδημίας στην πορεία της με τη σύνεση, τη σοφία σας, την αγάπη και την αγάπη και την αγάπη σας για το χώρο, τους ανθρώπους του και τα προβλήματά του. Παρακαλούμε να συνεχίσετε -και είμεθα σίγουροι γι' αυτό- με την ίδια αγάπη να αγκαλιάζετε το Ίδρυμα και τους ανθρώπους του. Ευχαριστούμε επίσης τον διάδοχό σας Σεβασμ. άγιο Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνό, ο οποίος από τούδε είναι εκπρόσωπος της Ι. Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης στο Διοικ. Συμβούλιο της Ακαδημίας και ο οποίος θα συντελέσει και εκείνος στην πορεία της Ακαδημίας.

Θα ήθελα επιπλέον να ευχαριστήσω όλους τους παρόντες και απόντες, που διακόνησαν από οποιαδήποτε θέση το Ίδρυμα και τα προβλήματά του καθ' όλη την πορεία των σαράντα ετών.

Στο πρόσωπό σας κ. Δήμαρχε Χανίων χαιρετίζομε όλους τους Δημάρχους, στο δικό σας κ. Πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης όλους τους Πανεπιστημιακούς που πέρασαν από το χώρο της Ακαδημίας. Στο πρόσωπο του κυρίου Βουλευτού χαιρετίζομε όλους τους φορείς της Πολιτείας που στήριξαν το έργο της Ακαδημίας. Στο πρόσωπο του κ. Ταξίαρχου όλους τους ανθρώπους του Στρατού, του Ναυτικού, της Αεροπορίας, της Αστυνομίας, που είχαν την όποια κατά περίπτωση σχέση με το Ίδρυμα. Στο πρόσωπο του τοπικού Δημάρχου χαιρετίζομε την τοπική κοινωνία, η οποία μας ενίσχυσε και ενισχύει το έργο που γίνεται. Ευχαριστούμε την κυρία Αντινομάρχη - πάντοτε ο εκάστοτε Νομάρχης ενδιαφέρεται για το Ίδρυμα και τα προβλήματά του. Στο πρόσωπο του σεβαστού Καθηγουμένου της Ι. Μονής Γωνιάς και του σεβαστού πατρός Βασιλείου [Γοντικάκη] χαιρετίζομε όλους τους κληρικούς, που διακόνησαν ως μέλη του Διοικ. Συμβουλίου, τους παρόντες και τους απόντες. Ευχαριστούμε όλους τους ανθρώπους, που από οποιαδήποτε θέση, ως επιστημονικό, διοικητικό, τεχνικό και κάθε άλλης ειδικότητας προσωπικό, εργάστηκαν σε τούτο το χώρο, στο Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας, στο Αγιογραφείο, στο Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας, στο Μουσείο Κρητικών Βοτάνων, παντού. Τους ενθυμούμεθα και τους μνημονεύουμε πάντοτε με ευγνωμοσύνη. Ευχαριστούμε όλους και τον καθένα ξεχωριστά.

Ήδη βιώνομε μια πραγματικότητα, η οποία μας θέτει όλους ενώπιον των ευθυνών μας σε σχέση με τα γενόμενα και τα ερχόμενα, με το σήμερα και το αύριο της Ακαδημίας. Ο διαρκώς μεταβαλλόμενος κόσμος φαίνεται να μας οδηγεί από έκπληξη σε έκπληξη. Η Ακαδημία καλείται να συνεχίσει τη διακονία της, να καταθέσει τη μαρτυρία της, αναζητώντας ίσως νέες μορφές και νέους τρόπους, με τους οποίους θα μπορέσει να πείσει, όπως μέχρι σήμερα έπειθε. Παρακαλούμε να εύχεσθε να μας αξιώσει ο Άγιος Θεός να καταθέσουμε και εμείς τη δική μας μαρτυρία και να συνεχίσουμε να διακονούμε με τον ίδιο ζήλο, με την ίδια ζέση ψυχής και καρδιάς, όπως μέχρι σήμερα διακονήθηκαν αυτός ο χώρος και όσοι άνθρωποι πέρασαν από αυτόν.

ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Ομιλία του Δρος Αλεξ. Κ. Παπαδερού

(Οι αριθμοί δηλώνουν ότι στο αντίστοιχο σημείο της ομιλίας προβλήθηκαν σχετικές φωτογραφίες)

Αυτή είναι η τελευταία φορά που βρίσκομαι στο βήμα της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης με την ιδιότητα του Γενικού Διευθυντού της. Εύλογη επομένως η συγκίνηση. Εύλογη και η αμηχανία. Είναι ημέρα μνήμης και ευχαριστίας.

Προσευχηθήκαμε στο Μοναστήρι και μνημονεύσαμε τους ανθρώπους της

Ακαδημίας, που δεν είναι πια στη ζωή. Έρχονται στη μνήμη και εκείνοι και τόσοι άλλοι, που ήθελαν, αλλά δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν στην πρόσκλησή μας. Τα συγκινητικά μηνύματά τους δεν μπορούν δυστυχώς να αναγνωσθούν τώρα. Η ευχαριστία μας εκφράζεται προς όλους τους ζώντες, τους κεκοιμημένους και τους οικείους αυτών, μερικούς από τους οποίους έχουμε τη χαρά να βλέπουμε στην αίθουσα. Και βέβαια ευχαριστούμε όλους εσάς, που με την παρουσία σας τιμάτε το Ίδρυμα και τους ανθρώπους του.

Η αμηχανία μου προκύπτει από το ερώτημα, πώς να ευχαριστήσεις, χωρίς να δυσαρεστήσεις. Γιατί είναι τόσοι πολλοί, αμέτρητοι ανά τον κόσμο εκείνοι, στους οποίους οφείλουμε ευχαριστία και ευγνωμοσύνη. Υποκλινόμενοι με σέβας ενώπιόν τους, επικαλούμαι την κατανόηση και τη συγγνώμη τους.

Μια άλλη πηγή αμηχανίας είναι η αίσθηση, ότι στην αίθουσα συγκροούνται η προσδοκία και ο φόβος. Μερικοί θα περιμένετε ίσως μιαν αναδρομή στα γεγονότα των περίπου δέκα χρόνων προετοιμασίας και των σαράντα χρόνων λειτουργίας της Ακαδημίας. Να σας εκδιηγηθούμε περιστατικά και εμπειρίες από τα περίπου δυο χιλιάδες συνέδρια και από πλήθος άλλων δράσεων, τολμήματα και κατορθώματα, - εγώ θα πρόσθετα και παραπτώματα, χωρίς να ξέρω ποια θα ήταν τότε τα περισσότερα! Και μόνον ως ενδεχόμενο, μια τέτοια αναδρομή, που θα απαιτούσε πολύ χρόνο και ακόμη περισσότερο κουράγιο, προκαλεί σίγουρα δικαιολογημένο φόβο σε άλλους.

Σκέφτηκα να προτείνω τη χρυσή μέση οδό. Να επισημάνω δηλαδή, εντελώς ενδεικτικά, μερικά μόνο σημεία, που καθόρισαν και σφράγισαν την πορεία του Ιδρύματος. Και να υπενθυμίσω κατά τα λοιπά την ομιλία του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου μας κ.κ. Βαρθολομαίου κατά τα εγκαίνια της νέας αυτής πτέρυγας της Ακαδημίας τον Νοέμβριο του 1995. Ομιλία που καταγράφει περιεκτικά τα ουσιώδη γνωρίσματα του Ιδρύματος και διατηρεί την πνευματική βαρύτητα μιας αυθεντικής αξιολόγησης και μιας παρακαταθήκης και παραγγελίας για το μέλλον.

Σημείο πρώτο λοιπόν: Εκκλησία διαλεγόμενη.

Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης νοείται ως πρόταση και δοκιμή για συστηματική διαλογική μαρτυρία της Ορθοδοξίας στο σύγχρονο κόσμο. Ως άνοιγμα της Εκκλησίας προς τον κόσμο. Προς τις αγωνίες και τις ελπίδες, τις απορίες, τα αιτήματα, τους φόβους και τις προσδοκίες του σύγχρονου ανθρώπου. Προς τα διλήμματα της πολιτικής, τις ενστάσεις και τις αρνήσεις της διανόησης. Προς το αέναο ξάφνιασμα που προκαλούν η επιστήμη και η τεχνολογία με την πρωτόφαντη δυναμική κατάδυση στον μικρόκοσμο και την

ανάδυση στον μακρόκοσμο του σύμπαντος. Η Ακαδημία μας βοήθησε «να βγούμε από το καβούκι μας», όπως έλεγε συχνά ένας από τους μακαριστούς Πατριάρχες, πού βρέθηκε κάμποσες φορές στο Ίδρυμα.

Μια τέτοια έξοδος ήταν δυνατή με τη χάρη του Θεού, μόνον επειδή επιχειρήθηκε επί Αθηναγόρα, (1) του Πατριάρχη των μεγάλων αλμάτων, και επί Ειρηναίου, του επισκόπου των μεγάλων οραμάτων (2). Και συνεχίστηκε η έξοδος, επειδή, μεταξύ άλλων, το Ίδρυμα είχε και έχει την πνευματική προστασία του Φαναρίου (3), το οποίο φωτίζει δρόμους και κατευθύνει πορείες.

Δεύτερο σημείο: Η πορεία συνεχίστηκε και επεκτάθηκε όχι μόνον ως άνοιγμα, αλλά ταυτόχρονα και ως κλείσιμο - τα παράδοξα είναι οικεία στη γλώσσα και τη ζωή της Εκκλησίας. Κλείσιμο όχι με την έννοια του επαρχιωτισμού, της αυτάρκειας και της αυταρέσκειας, αλλά με την έννοια της αυτοσυγκέντρωσης, της ενδοσκοπήσης, της συναγωγής των αναγκαιών συμπερασμάτων και της τέλεσης των αναγκαιών πράξεων. Ήταν ο δεύτερος καμμός του Αθηναγόρα: Η ενότητα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, η «εν τη δυνάμει του Αγίου Πνεύματος» ανακαίνιση της ζωής της Ορθοδοξίας (4) και η κοινή, δημιουργική απάντηση τους στα αιτήματα των καιρών. Και, κατ' επέκταση, η προαγωγή της ενότητας των Χριστιανών. Το Ίδρυμα κινήθηκε κατά δύναμη και προς τις δυο κατευθύνσεις. Χωρίς δική του προπέτεια. Αλλά με υπακοή στα εκάστοτε πανορθόδοξως οριζόμενα όσον αφορά στα διορθόδοξα (5), τα διεκκλησιαστικά (6), τα διαθρησκειακά και διαπολιτισμικά ζητήματα.

Τρίτο σημείο: Η πορεία του Ιδρύματος συνεχίστηκε επειδή και η Εκκλησία της Κρήτης είχε προσλάβει σε ικανό βαθμό τα μηνύματα. Έδωσε την ευχή της για την Ίδρυση της Ακαδημίας, ενέκρινε την απόφαση της ιστορικής Ιεράς Μονής Γωνιάς να αποδεχθεί το Ίδρυμα στη γειτονιά της και να διαθέσει την απαραίτητη έκταση για την ανέγερση των εγκαταστάσεών του (8-15). Υποδέχθηκε φιλοφρόνως προσκεκλημένους μας (16-17). Φιλοξένησε πολυτρόπως συνέδρους μας στην Ιερά Αρχιεπισκοπή (18), σε Μητροπόλεις (19), ενορίες (20) και μοναστήρια της (21). Μετέχει στο Διοικητικό μας Συμβούλιο με δυο κάθε διετία μέλη της Ιεράς Συνόδου, έναν Αρχιερέα ως τακτικό και έναν ως αναπληρωματικό μέλος. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπογραμμίσω με βαθιά ευγνωμοσύνη το γεγονός, ότι ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ειρηναίος διακόνησε το Ίδρυμα ήδη στα πρώτα του βήματα ως Πρωτοσύγκελλος της Μητροπόλεώς μας, συνέχισε τη στήριξή μας ως Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου και μέλος του Συμβουλίου καθ' όλη τη μακρά εκείνη περίοδο, άσκησε τα καθήκοντα του Προέδρου του Συμβουλίου ως Τοποτηρητής της Μητροπόλεώς μας και φιλοξενεί συνέδρους μας, συνεχίζοντας την καλή παράδοση των μακαριστών Αρχιεπισκόπων Ευγενίου και Τιμοθέου. Η προεδρία του μακαριστού Κυρίλλου (22), ως Μητροπολίτου Κισιάμου και Σελίνου έχει τα δικά της γνωρίσματα, κυριώτερο των οποίων υπήρξε το ότι επέτρεψε στο Ίδρυμα να συνεχίσει ανενόχλητο το έργο του. Ευγνωμοσύνη οφείλουμε και εκφράζουμε και προς τους λοιπούς Αρχιερείς της Κρήτης, ζώντες και τεθνεότες, (τους αιμνήστους Αρχιεπίσκοπο Τιμόθεο, Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Τίτον, Κυδωνίας και Αποκορώνου Νικηφόρον, Λάμπης και Σφακίων και μετέπειτα Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Θεόδωρον), που υπηρέτησαν και στήριξαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την Ακαδημία. (τους Σεβασμιωτάτους Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Άνθιμον και

Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνόν, οι οποίοι διευκόλυναν επίσης ποικίλες ανάγκες μας και μετέχουν προς το παρόν στο Συμβούλιο. Και βέβαια να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον Σεβασμιώτατο Λάμπη, Συβρίτου και Σφακιών κ. Ειρηναίον, ο οποίος τόσο ως Πρωτοσύγκελλος της Μητροπόλεώς μας και Ηγούμενος της Μονής Γωνιάς, όσο και ως επίσκοπος, διακόνησε επίσης με θέρμη το Συμβούλιο και πλείστες όσες ανάγκες του Ιδρύματος).

Εννοείται πως με τα επιμορφωτικά και άλλα προγράμματα της η Ακαδημία είχε παλαιότερα την ευκαιρία να επικοινωνήσει με ικανό αριθμό κληρικών μας από όλη την Κρήτη (23-26), όπως ελπίζω πως θα έχει και στο μέλλον, καθώς το έργο της επιμόρφωσης των στελεχών της Εκκλησίας οφείλει να παραμένει πρώτιστο μέλημα.

Τέταρτο σημείο: Η Ακαδημία διακόνησε κατά δύναμη ανάγκες των ανθρώπων του περιγυρού της και της Κρήτης (27-29) Και έχει ως πολύτιμη ανταπόδοση την αγάπη τους. Η ευχαριστία μας εκφράζεται προς όλους και ιδιαίτερα προς την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, τις Υπηρεσίες, το Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο Κρήτης, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, τα Σχολεία όλων των βαθμίδων, την Εταιρεία Θεάτρου Κρήτης και το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης, τους Συλλόγους και άλλους φορείς του τόπου, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το πλήθος των ανθρώπων, με τους οποίους συνεργαστήκαμε κατά καιρούς. Οικοδομήθηκαν έτσι για την Εκκλησία γέφυρες (30) με συνήθως δυσπρόσιτους χώρους – π.χ. με τα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια και Εργαστήρια του κόσμου. Νομπελίστες επιστήμονες δεν edίστασαν να σταθούν με άνεση δίπλα στην εικόνα του Χριστού (31), άλλοι γίγαντες του πνεύματος (32-34) δεν ντράπηκαν να ομολογήσουν εγγράφως: Σε τούτο τον τόπο είναι αισθητή η παρουσία του Θεού!

Πρόκειται για ευλογημένες εμπειρίες, που μαρτυρούν πως υπάρχει ελπίς – για να θυμηθούμε τον μακαρίτη Αντώνη Σαμαράκη (35). Μετόχους της ελπίδας της εν Χριστώ προσπάθησαμε να κάνουμε νέους ανθρώπους στο Κέντρο Νεότητας (36-38). Για τις πρώτες διαμορφώσεις του χώρου πολλοί βοήθησαν (39-41). Για το μέλλον; Έχουμε και σχέδια και καλούς μηχανικούς (42). Θέληση να υπάρχει και χρήμα. Ποιός θα φωτίσει τις νέες γενιές, αν δεν το πράξει η Εκκλησία; (43-44). Αγιάζει τα ύδατα (45-47). Κηρύττει την ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Η κτίση όμως οδυνάται ολοένα και πιο κραυγαλέα. Ποιός και πώς θα διερμηνεύσει την ασκητική εμπειρία του Αγίου Όρους – ίσως τη μόνη οδό για αποτελεσματική περιβαλλοντική συμπεριφορά. Άγιε Καθηγούμενε, σεβαστέ μας πάτερ Βασίλειε: Στα σαράντα χρόνια ζωής και εργασίας της η Ορθόδοξος Ακαδημία προσπάθησε να αφρογυγάζεται τη φωνή του Όρους. Δικοί μας είναι και οι στεναγμοί σας. Μοιραζόμαστε την ελπίδα!

Πέμπτο και τελευταίο σημείο: Συνυπευθυνότητα και συλλογικότητα.

Θα ήταν παντελώς ανακριβής τυχόν ισχυρισμός μου, πως υπήρξε εύκολο και ανώδυνο το έργο της διεύθυνσης του Ιδρύματος κατά τα διαρρέυσαντα 40 χρόνια. Το ίδιο ανακριβής θα ήταν όμως και η παράλειψη της επισήμανσης, με κάθε έμφαση μάλιστα, πως ένα τέτοιο έργο, υπό τις συνθήκες που διέπουν τη ζωή στην Ακαδημία, αλλά και στον τόπο γενικότερα, μόνο με συνείδηση υπευθυνότητας, συλλογικότητας και συνεργατικής αλληλεγγύης μπόρεσε να επιτευχθεί. Οφείλονται λοιπόν και εκφράζονται εκ βαθέων ευχαριστίες προς όλους τους συντελεστές αυτής της συναινετικής συμπόρευσης.

• Ειδικότερα:

- Η Ορθόδοξος Ακαδημία είχε τη μεγάλη ευλογία, να αρχίσει τη λειτουργία της υπό τη σοφή και θερμουργό πατρική μέριμνα του πολυσεβαστου Γέροντός μας κ. Ειρηναίου, η

απουσία του οποίου από την αίθουσα σήμερα είναι φαντάζομαι σε όλους έντονα αισθητή.

Το κύρος της δια πολλών χαρισμάτων προικισμένης προσωπικότητάς του περιφρούρησε το Ίδρυμα από τις έξωθεν οκλήσεις, τις όξι σπάνια λιαν οδυνηρές. Η δε πραότητα του χαρακτήρα του καταλάγιαζε τελικά πολλές από τις εσωτερικές εντάσεις, που ήταν αναπόφευκτο να δημιουργούνται σε ένα Ίδρυμα έντονης και καινοτόμου παρουσίας. Αυτό το εύκρατο διαλογικό κλίμα διατηρήθηκε και κατά τις περιόδους, που σε άλλους Αρχιερείς περιήλθε η προεδρία της Ακαδημίας. Οι εκάστοτε Νομάρχες Χανίων, που, βάσει του Καταστατικού μας, κατέχουν τη θέση του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου, καθώς και τα κατά καιρούς μέλη αυτού συνεργάστηκαν εποικοδομητικά σε αυτή τη συναινετική συμπόρευση, για την οποία είμαι προσωπικά ιδιαίτερα ευγνώμων.

Τέλος, όσον αφορά στο κατά καιρούς επιστημονικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό του Ιδρύματος, κατά το πλείστον νέους ανθρώπους από την Ελλάδα (48-59), αλλά και εθελοντές από άλλες χώρες (60-61): Καθιερώσαμε από την αρχή στην Ακαδημία μια διήκουσα αρχή, που λέγει: *Αυτό το σπίτι μας σκεπάζει και εμείς το στηρίζουμε*. Η αρχή αυτή, σε συνδυασμό με την αποστολική παραίνεση, *«αλλήλων τα βάρη βαστάζετε...»*, διαμορφώνει το κλίμα εργασίας και αναστροφής. Σύνηθες αποτέλεσμα είναι η ελαχιστοποίηση των αναπόφευκτων βέβαια τριβών και η μεγιστοποίηση του βαθμού εναρμόνισης της ατομικής ευθύνης και πράξης προς το συλλογικά αιτούμενο. Χωρίς την εναρμόνιση αυτή και με δεδομένη τη μόνιμη δυσαναλογία μεταξύ του αριθμού των εργαζομένων και των αναγκών εύρυθμης λειτουργίας της Ακαδημίας, οι αντοχές θα έφθαναν συχνά στα όριά τους. Η συλλογικότητα δεν προστατεύει βέβαια πάντοτε πάντες και από τα πάντα. Στο ήθος της υπευθυνότητας και της συναντίληψης όμως οφείλεται το καθόλου σύνηθες, νομίζω, γεγονός, ότι επί σαράντα ολόκληρα χρόνια, κατά τα οποία εργάστηκαν στην Ακαδημία 150 και πλέον τακτικοί υπάλληλοι και πολλαπλάσιος αριθμός εκτάκτων,

- ουδείς απολύθηκε,

- μόνον δυο παραιτήθηκαν, με δική τους υπαιτιότητα (στη μια περίπτωση μάλιστα η παραίτηση οφείλεται σε υπερβάλλουσα ευαισθησία) και, όσο τουλάχιστον θυμούμαι, δεν χρειάστηκε να διατυπώσω ούτε καν μια τόσο έντονη επίπληξη, που θα προκαλούσε παρατεταμένη αθυμία.

- Για όλους αυτούς και πολλούς άλλους λόγους απευθύνω αυτή την ώρα προς όλους τους κατά καιρούς συνεργάτες μου, παρόντες και απόντες, δίκαιο δημόσιο έπαινο και ολοκάρδιες ευχαριστίες.

Όλη αυτή η αγαθή εκκλησιαστική εμπειρία, όπως και η εν γένει κληρονομία του Ιδρύματος έχει στο μεταξύ εναποθεθεί στα χέρια του νέου επισκόπου μας και Προέδρου του Συμβουλίου Σεβασμιωτάτου Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλοχίου και του διαδόχου μου στη Γενική Διεύθυνση κ. Κωνσταντίνου Κενανίδη. Ενώπιον των εκτείνεται ευρύτατο πεδίο ευεργετικής ενεργοποίησης των χαρισμάτων και του ζήλου των, ώστε, σε συνεργασία με τα συλλογικά όργανα και το προσωπικό της, να αξιοποιήσει η Ακαδημία τις καινούριες ιδέες και δυνατότητες και να αναδειχθεί σε ακόμη πιο χρήσιμο για την Εκκλησία και την κοινωνία Ίδρυμα.

Επικαλούμενος προς τούτο την ευλογία του σептου Οικουμενικού μας Πατριάρχου, της περί Αυτών Αγίας και Ιεράς Συνόδου και της Εκκλησίας της Κρήτης και τη μέριμνα του λαού μας και των Αρχόντων αυτού, κλίνω εν μετανοία και ευχαριστία το γόνυ της ψυχής μου ενώπιον του εν Τριάδι προσκυνουμένου Αγίου Θεού ημών και αναφωνών:

Αυτώ η δόξα, η τιμή και το κράτος εις τους αιώνας. Αμήν!

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Αιδεσιμολ. π. Δημήτριος Παπαχατζής
(υπηρέτησε στην ΟΑΚ ως Κοινωνικός Λειτουργός)

Ήταν για μένα πράγματι δύσκολο να βρεθώ σήμερα στην Ακαδημία. Ήταν όμως περισσότερο δύσκολο να μην παραβρεθώ σ' αυτή την επετειακή σύναξη των 40 χρόνων λειτουργίας της ΟΑΚ. Ευχαριστώ που μου δίνετε τη δυνατότητα να εκφράσω λόγο ευγνωμοσύνης και ευχαριστίας τόσο προσωπικό, όσο και εκ μέρους ολοκληρώου της οικογενείας μου. Λόγο ευγνωμοσύνης σε δύο

πρόσωπα. Στον Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ.κ. Ειρηναίο και στον Γενικό Διευθυντή της ΟΑΚ κ. Α. Παπαδερό, που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στο ξεκίνημα της κοινής μας ζωής με τη σύζυγό μου, την Κατερίνα.

Ήταν καλοκαίρι του 1978 όταν δύο νέα παιδιά, μόλις απόφοιτοι της Σχολής Κοινωνικών Λειτουργιών, με φόβο και αγωνία και αβεβαιότητα καταφθάσαμε στην Κρήτη με την ελπίδα ότι θα βρίσκαμε εργασία.

Ο καλός μας κ. Δημήτρης Παπαδερός, που μας παρέλαβε στο αεροδρόμιο, μας είπε: «Ας περάσουμε από τους Τάφους των Βενιζέλων, γιατί μπορεί να φύγετε και να μην τους ξαναδείτε».

Η Χάρις του Θεού όμως έδωσε και ο Άγιος Κρήτης κ. Ειρηναίος, ως Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου, προσέλαβε την Κατερίνα, τη γυναίκα μου, ως υπεύθυνη στα Οικοτροφεία της Ιεράς Μητροπόλεως. Εγώ προσλήφθηκα ως επιστημονικός συνεργάτης στην ΟΑΚ, υπεύθυνος στο πρόγραμμα «ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ», που ανέπτυξε τότε η Ακαδημία με τους νέους των παραλιακών χωριών, του οδικού άξονα από Αφράτα μέχρι Χανιά, σε μια εποχή που άρχιζε ο μαζικός τουρισμός στην Κρήτη.

Άγιε Κρήτης, στην ομιλία Σας, παρομοιάσατε την Ακαδημία μ' ένα «καράβι» που ταξιδεύει. Σ' αυτό το «καράβι» μπήκαμε και εμείς, χωρίς να μπορώ με βεβαιότητα να πω πόση και ποια ήταν η προσφορά μας. Μπορώ όμως με βεβαιότητα να πω ότι μέσα σ' αυτό το «καράβι» ξεκίνησε το ταξίδι της ζωής μας. Τα Χανιά και η ΟΑΚ έγιναν η απαρχή και το εφελτήριο της ζωής μας. Προσφορά που ολοκληρώθηκε, Σεβασμιώτατε Άγιε Κρήτης, όταν από τα χέρια Σας δέχθηκα την χάρη της Ιεροσύνης για να μπούμε έτσι στο μεγάλο «πλοίο» της Αγίας μας Εκκλησίας, που μας ταξιδεύει εκεί που η χάρη του Θεού ορίζει και κατευθύνει.

Σεβασμιώτατε,

Στην Αγιά, στο χωριό που ως Ιερέας διακόνησα, υπήρχε ένας τυφλός, αλλά σοφός άνθρωπος, ο Δημήτρης Ανδρεαδάκης, που μου είπε όταν επρόκειτο να φύγω από την Κρήτη: «Φεύγεις. Μα να ξέρεις πως όπου και να πας δεν πρόκειται να ξεχάσεις την πρώτη σου Ενορία. Γιατί μοιάζει με την πρώτη αγαπητικιά που ποτέ δεν ξεχνιέται».

Και πράγματι πέρασαν περίπου τριάντα χρόνια και ακόμη δεν μπορώ να μην δακρύζω όταν ακούω τους στίχους του Μουντάκη που ο Ξυλούρης τραγουδά: «Μαύρη μοίρα το' χει γράψει, να μακρύνω, να καθώ, μακριά από την Κρήτη κι' από 'κείνους π' αγαπώ». Γιατί πράγματι η Κρήτη και ειδικά τα Χανιά έγιναν ο τόπος που μπορεί να καταφθάσαμε κάποτε χωρίς τον πατέρα και την μητέρα μας, τους αδελφούς και τις αδελφές μας, τους φίλους και τις φίλες μας, βρήκαμε όμως εδώ σε σεβαστά και πολύ αγαπημένα πρόσωπα και πατέρα και μητέρα και αδελφούς και αδελφές και φίλους και φίλες. Μας συνδέουν δεσμοί αγάπης ακατάλυτοι και αναλλοίωτοι από τη φθορά του χρόνου.

Ο Μεγάλος απών της σημερινής συνάντησης, ο πολυσέβαστος Μητροπολίτης πρώην Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίος στο βιβλίο του «Ο Χριστός σημάδεψε την Κρήτη» γράφει για το «τηλεσκόπιο» που κάνει ο Κρητικός βάζοντας το χέρι του ψηλά στο μέτωπό του για να κοιτάξει μακριά. Μακριά και βαθειά στον ορίζοντα.

Αυτό νομίζω ότι για 40 χρόνια έκανε η ΟΑΚ, με τα πρόσωπα που εργάστηκαν και εργάζονται σε αυτήν. Εκφράζοντας, θά 'λεγε κανείς, το «Συλλογικό Ασυείδητο» (Carl Jung) της Κρητικής ψυχής, απ' αυτή την Γωνιά των Χανίων, κατόρθωσε η ΟΑΚ να βιγλίζει στεριές και θάλασσες, τον τόπο και το χρόνο. Κατόρθωσε να ψυχανεμίζεται τα μελλούμενα και προσλαμβάνοντας τα σημεία των καιρών, έδωσε την οικουμενική προοπτική στον Ελληνισμό και στην Ορθοδοξία έτσι ακριβώς όπως τους αρμόζει.

Το τελευταίο τεύχος του περιοδικού «Διάλογοι Καταλλαγής» κυκλοφόρησε με μια πολύ συμβολική εικόνα στο εξώφυλλο. Και όταν ρώτησα τον κ. Παπαδερό τι άραγε να συμβολίζει μου' πε αυθόρμητα: «Είναι ένα караβάκι που ταξιδεύει».

Πράγματι ένα караβάκι που ταξιδεύει είναι η ΟΑΚ και ευχόμαστε να είναι μεγάλο το ταξίδι που θα κάνει... Πολύ μεγαλύτερο και πολύ πιο γόνιμο απ' όσο ήδη έχει ταξιδέψει...

Εύχομαι στην ΟΑΚ καλά ταξίδια..

Καλή και ευλογημένη χρονιά σε όλους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Καθηγ. Γελευθέριος Οικονόμου, Σταίρος της ΟΑΚ

Δυσκοιμία θέλω να πω προσωπικά για τα σαράντα χρόνια της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης. Τη γνώρισα, τολμώ να πω την έζησα τα τελευταία 25 χρόνια. Την έζησα όταν με συναδέλφους και στενούς φίλους ερχόμαστε εδώ κάθε Καθαρή Δευτέρα για να βρεθούμε πιο κοντά ο ένας στον άλλο και να ζήσουμε μια ατμόσφαιρα, που ευτυχώς ακόμη υπάρχει. Έχει πολλή σημασία αυτό. Γιατί είμαστε με ανθρώπους καθημερινά κοντά στη δουλειά μας, αλλά το αίσθημα του να ζεις εδώ με φίλους είναι κάτι το αναντικατάστατο. Γνώρισα επίσης την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης μέσω ανθρώπων από τα πέρατα της Γης, που ήλθαν εδώ για να υπηρετήσουν μαζί

με το προσωπικό την ιδέα της ορθόδοξης πίστης και τον άνθρωπο, χωρίς φανατισμούς. Γνώρισα έτσι ένα πειστικό πρόσωπο της Ορθοδοξίας και της Χριστιανοσύνης. Τέλος, την Ορθόδοξη Ακαδημία την έζησα και μέσω των πολλών συνεδρίων που οργανώσαμε εδώ και ως Ίδρυμα, αλλά και ατομικά. Θυμάμαι, θα σας πω ένα περιστατικό, πριν από δυο ή τρία χρόνια

οργάνωνα ένα συνέδριο που είχα λόγους να γίνει στο κτήριο του ΙΤΕ, στο Ηράκλειο. Ένας νέος στην ηλικία συνεργάτης, Ισπανός, επέμενε ότι πρέπει να το κάνουμε στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης και όχι στο κτήριο του ΙΤΕ. Μου έκανε εντύπωση. Λέω, «εσύ Ισπανός, γιατί επιμένεις, παρά τις δικές μου απόψεις;». Μου είπε: «Κοίταξε, ο πατέρας μου, που είναι Καθηγητής Βιολογίας, συμμετείχε πριν από 15 χρόνια σ' ένα συνέδριο στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης. Έχει συμμετάσχει σε πάνω από 100 συνέδρια σε όλο τον κόσμο. Αυτό είναι το ένα που του έχει μείνει». Γι' αυτό του έχει δώσει την ευχή, εδώ να κάνει και τα επόμενα. Πράγματι τα συνέδρια στην Ακαδημία είναι το κάτι άλλο. Άμεσα ή έμμεσα, έμμεσα τις περισσότερες φορές, δημιουργούν ένα κλίμα προβληματισμού και διαλόγου -να πω διαλόγου καταλλαγής;- μεταξύ του ορθολογισμού της επιστήμης και της μεταφυσικής της θρησκείας. Ένας διάλογος αμοιβαία επωφελής, όπου η επιστήμη, που ασχολείται με το απέραντο μεγάλο, το σύμπαν, το ασύλληπτα μικρό και το αφάνταστα περίπλοκο, όπως είναι το φαινόμενο της ζωής, προβληματίζεται πάνω στο θέμα της ψυχής του ανθρώπου, αλλά και στην αιτία, γιατί είναι χρήσιμη αυτή η έμμεση συνομιλία. Θα σας πω μια ιστορία που μου είπε ο Αλέκος ο Παπαδερός. Σ' ένα από τα συνέδρια ένας διάσημος επιστήμονας, μαθηματικός, τελείωνε σχεδόν κάθε φράση του με τη λέξη «perhaps» - με τη λέξη «ίσως». Είναι μιά πολύ καλή διατύπωση για το πώς λειτουργεί η επιστήμη στην αναζήτηση της αλήθειας. [παρέμβαση κ. Παπαδερού: ήταν Μαθηματικός

και έλυνε εξισώσεις. Πριν γράψει στον πίνακα το = 0 έλεγε το perhaps). Έλυνε εξισώσεις και κάθε φράση τελείωνε με το «ίσως και νάχω δίκιο». Αυτό είναι ένα πολύτιμο εφόδιο αν κανείς αναζητά την αλήθεια. Αυτός που έχει απόλυτη πεποίθηση ότι τη βρήκε την αλήθεια, δεν έχει πολύ ρόλο στην επιστήμη.

Για να συνοψίσω αυτές τις σύντομες παρατηρήσεις θέλω να πω, εδώ σε μια γωνιά της Κρήτης, Γωνιά και κυριολεκτικά, στήθηκε μια πολύτιμη κεραία, που αφ' ενός μεν αφουγκράζεται τα μηνύματα της εποχής μας και είναι μια εποχή που θάλεγα ότι εξελίσσεται ανεξέλεγκτα, -και έχομε τελευταία και δείγματα αυτού- και που ο άνθρωπος αναζητά κάποια σταθερά σημεία αναφοράς. Και παράλληλα, όχι μόνο αφουγκράζεται η Ακαδημία, αλλά εκπέμπει και το δικό της ορθό μήνυμα, ένα μήνυμα αλληλογνωριμίας, αγάπης και καταλλαγής.... Θάλεγα, μια παγκόσμιου βεληνεκούς κεραία, που τη στήριξε η Εκκλησία της Κρήτης, που τη στήριξε και τη στηρίζει ο πρώην και ο νυν Δεσπότης της περιοχής, που την υπηρέτησε με αφοσίωση και άοκνη εργασία ο φίλος Αλέκος Παπαδερός και το προσωπικό της, μόνιμο και προσωρινό. Εύχομαι να συνεχίσει να εκπέμπει το πολύτιμο μήνυμά της και να δέχεται με ακόμη μεγαλύτερη ευαισθησία και κατανόηση τους παλμούς της εποχής μας. Θα τελειώσω ευχόμενος καλή δύναμη στο νέο Γεν. Διευθυντή και σε σένα, Αλέκο, ό,τι καλύτερο στο νέο σου ρόλο, που ασφαλώς θα βρεις. Ευχαριστώ.

Ιωακείμ Τρυσπολάκης, Πρόεδρος του Πολυτεχνείου Κρήτης

Όταν τον Σεπτέμβρη του 1984 ήλθα ως ο πρώτος εκλεγμένος Καθηγητής του Πολυτεχνείου Κρήτης, δύο πράγματα μου έκαναν εντύπωση και είπα πως αυτή η κοινωνία έχει πολλά να προσφέρει στο Πολυτεχνείο, αφού το αγκαλιάζει με αυτό τον τρόπο. Πρώτα ήταν η παρουσία του τότε τοπικού Επισκόπου Κυδωνίας και Αποκορώνου, του κυρίου Ειρηναίου και

νυν Αρχιεπισκόπου Κρήτης, ο οποίος βοήθησε τα μάλα και στήριξε στα πρώτα του βήματα και επί χρόνια το Πολυτεχνείο Κρήτης, ερχόμενος σχεδόν καθημερινά στον τότε μικρό χώρο που κατείχαμε, στις παλιές φυλακές, ζητώντας να του πούμε τί προβλήματα έχουμε και πώς μπορεί να βοηθήσει. Και βοήθησε πολύ.

Το δεύτερο ήταν η παρουσία της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης με τον τότε Μητροπολίτη Κισιάμου και Σελίνου κύριο Ειρηναίο και τον Γεν. Διευθυντή κύριο Παπαδερό, οι οποίοι οργάνωσαν τουλάχιστον ένα διήμερο, αφιερωμένο στο Πολυτεχνείο Κρήτης. Έκτοτε ακολούθησαν και άλλα διήμερα και τριήμερα για να δει η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης πώς μπορεί να βοηθήσει αυτό το νέο Ίδρυμα να σταθεί στα πόδια του. Έκτοτε η επαφή εμού προσωπικά, αλλά και του Πολυτεχνείου Κρήτης με την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης ήταν πολύ στενή. Οργανώσαμε μαζί συνέδρια, ημερίδες και όχι μόνο. Επικοινωνούσαμε πολύ τακτικά για θέματα κοινωνικού περιεχομένου, τόσο ο Μητροπολίτης, όσο, κυρίως θα έλεγα, -επιτρέψτε μου να το πω αυτό-, ο μέχρι τώρα Γενικός Διευ-

θυντής Αλέξανδρος Παπαδερός. Ήταν από τους ανθρώπους που διέβλεψαν το πώς η Εκκλησία μπορεί να βοηθήσει, όχι μόνο τα της Εκκλησίας, αλλά και γενικότερα την κοινωνία. Έλεγα προηγουμένως, πριν αρχίσουμε την εκδήλωση, στον Άγιο Κρήτης, ότι εκείνος ήταν η αιτία και δευτερευόντως η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης, που με έφεραν κοντά στην Εκκλησία. Ήμουν απόμακρος πρώτα, αλλά η συμπεριφορά τόσο του Σεβασμιωτάτου Ειρηναίου, όσο και του κυρίου Παπαδερού, μου έδωσαν να καταλάβω πως η Εκκλησία έχει πολλά να προσφέρει. Και βέβαια όλοι γνωρίζουμε την ιδιαιτερότητα που έχει η Εκκλησία της Κρήτης έναντι των άλλων. Θέλω να ευχηθώ στον άξιο αντικαταστάτη του Προέδρου, στον νυν Τοπικό Επίσκοπο κύριο Αμφιλόχιο, όσο και στον αντικαταστάτη του κυρίου Παπαδερού, τον οποίον δεν γνωρίζω, να ευχηθώ καλή συνέχεια στο πολύ σημαντικό έργο που έχει προσφέρει μέχρι σήμερα η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης. Και στον αγαπητό Αλέκο Παπαδερό, να ευχηθώ κάθε επιτυχία από το νέο του ρόλο, ο οποίος προς το παρόν τουλάχιστον, όσο γνωρίζω, θα είναι μέσα στο Διοικ. Συμβούλιο της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης. Γιατί ο κύριος Παπαδερός δεν παύει να είναι ένας νέος άνθρωπος, ένας άνθρωπος που έχει πολλά να προσφέρει ακόμη με την τεράστια εμπειρία που έχει αποκομίσει μέχρι σήμερα, αλλά και με την ποιότητα και τις γνώσεις του. Εύχομαι κάθε επιτυχία σ' αυτό το Ίδρυμα. Εμείς, ως Πολυτεχνείο Κρήτης, θα σταθούμε και πάλι δίπλα του και θα βοηθήσουμε τα μάλα στο έργο αυτό που επιτελεί μέχρι σήμερα.

Θα ήθελα να τελειώσω με ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ ως εκπρόσωπος του Πολυτεχνείου Κρήτης προς την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης και ιδιαίτερα προς τον κύριο Παπαδερό.

Κυριάκος Βιρβιδάκης, Δήμαρχος Χανίων

Σκεφτόμουν πριν από λίγο, ότι όταν ένας νέος φορέας, όπως η Ορθόδοξη Ακαδημία, ξεκινάει τα πρώτα του βήματα, μετά από πολυετή προετοιμασία, όπως ακούσαμε, δεν έχει ένα παρελθόν, πάνω στο οποίο θα μπορούσε να στηριχθεί. Έχει όμως ένα μέλλον. Έχει ένα προβληματισμό, μια αναζήτηση. Έχει πολλά να κάνει. Και έκανε πάρα πολλά. Τώρα, συμπληρώνοντας τα σαράντα χρόνια, έχει πλέον και ένα παρελθόν, το οποίο μπορεί να αξιοποιήσει. Και επιτρέψτε μου να πω ότι πιστεύω προσωπικά, πως η ανανέωση πάντα πρέπει να συνοδεύεται από την παράλληλη παρουσία της εμπειρίας του παρελθόντος. Η ανανέωση επιτυγχάνει όταν στηρίζεται στη δύναμη και του παρελθόντος. Έτσι λοιπόν είμαι σίγουρος, ότι οι νέες διοικήσεις της Ορθόδοξης Ακαδημίας με τα εμπειρότατα στελέχη και τους σεβαστούς Πατέρες, πάντα μπορεί να αξιοποιήσει ένα παρελθόν εκατοντάδων, χιλιάδων όπως ακούσαμε, συνεδριών. Ένα παρελθόν προβληματισμών αναζητήσεων και ευρέσεων, ένα παρελθόν, το οποίο χαρακτηρίζεται

από τη διεθνή απήχηση της Ορθόδοξης Ακαδημίας. Έτσι λοιπόν, στον σύντομο χαιρετισμό μου, θα ήθελα να καταλήξω σ' αυτό που πιστεύω για την Ορθόδοξη Ακαδημία. Και αυτή είναι και ευχή μου: Αξιοποιώντας το παρελθόν, οικοδομείτε το παρόν με το βλέμμα στο μέλλον. Χρόνια Πολλά!

*Αρχιμ. Βασίλειος Γοντικάκης
(Άγιον Όρος)*

Κατ' αρχήν: Αυτή η Γωνιά της Κρήτης τόλμησε! Ένα δεύτερο: Σέβομαι την Κρήτη. Σέβομαι τον Αρχιεπίσκοπο Ευγένιο που ξεπέρασε την Κρήτη και από παλικάρι έγινε Άγιος. Και εκτιμώ τον Αλέξανδρο Παπαδερó και αυτό που είπε, ότι «έγιναν και σφάλματα σ' αυτή την προσπάθεια».

Αλλά το βασικό είναι ότι υπάρχει αυτή η τόλμη και το ότι σαράντα χρόνια έζησε αυτή η Ακαδημία. Και όπως ελέχθη, έχει αυτή την ακτινοβολία. Νομίζω πως οφείλεται στη γωνιά αυτή της Κρήτης, που πρέπει να πούμε ότι είναι γωνιά ηρωική. Και είναι, για μένα, η γωνιά με τα ριζίτικα τραγούδια και τα Σφακιά. Και τα Σφακιά έχουν μια ευγένεια, παγκόσμια. Ήταν ένας ιεροκήρυκας στη Ζάκυνθο και στην Κρήτη, πολλά χρόνια, και του είπα αν υπάρχει διαφορά. Και μου λέει, μάλλον υπάρχει μεγάλη διαφορά. Και είπε το τραγούδι εκείνο το κερκυραϊκό «πέρα στους πέρα κάμπους που είναι οι ελιές, είν' ένα μοναστήρι που πάνε οι κοπελιές ...». Και από την άλλη μεριά είπε το «Πότε θα κάμει ξαστεριά...». Οπότε, το «πότε θα κάμει ξαστεριά» έχει ένα άλλο ήθος. Δηλ. είναι μια παλικαριά που ξεπερνάει την παλικαριά.

Νομίζω, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Κρήτης έχει μια οικουμενική αποστολή. Έχει ένα δεσμό με το Οικουμενικό Πατριαρχείο άμεσο, γιατί όταν έπεσε η Πόλις οι Κρήτες που αγωνίστηκαν εκεί δεν έφυγαν μετά από την πτώση της Πόλεως. Τώρα ο πατριωτισμός, η παλικαριά της Κρήτης, που λέμε ότι η Κρήτη ήταν πάντα υπό την κατοχή του κόσμου,

των κοσμοκρατόρων. Ήταν οι Ρωμαίοι, φτάσανε οι Τούρκοι, πριν ήταν οι Ενετοί, οι Αφρικάνοι. Αλλά η κοσμοκρατορία, η οποία ξεπερνά την Ιστορία και πάει στην αιωνιότητα, που ξεπερνά την παλικαριά και πάει στην Αγιότητα, υπήρχε στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Οπότε αυτός ο τίτλος Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης νομίζω λέει πάρα πολλά. Και με τις ευχές όλων των Αγίων και όλων των ηρώων της παραδόσεώς μας ας ευχηθούμε να συνεχίσει αυτή η παράδοση, ώστε να ξεπεράσουμε το ανθρώπινο και να φτάσουμε στο θεανθρώπινο, όπου όλοι συλλειτουργούμε. Κάτι έλεγα με τον κ. Οικονόμου, ότι, βλέπετε, η επιστήμη σήμερα, με το να τρικλίζει, δηλ. να λέει τη θεωρία της σχετικότητας, των πιθανοτήτων, της αβεβαιότητας, του χάους, πραγματικά νοιώθεις ότι πάνε οι επιστήμονες πάρα πολύ καλά, γιατί καταρρέουν. Κάποιος είπε, «ουδέν ισχυρότερο της απογνώσεως». Όταν κανείς καταρρεύσει ολοσχερώς, τότε ανασταίνεται μια άλλη δύναμη. Η δικιά μας η εποχή είναι ιερή, γιατί η κατάρρευση των θεωριών και η απιστία προς τις βεβαιότητες, τις μέχρι σήμερα, του ντιτερμινισμού, ανοίγει μια νέα προοπτική. Και μου άρεσε η φράση του κ. Οικονόμου, ότι έχουμε μια ανεξέλεγκτη εξέλιξη. Και λένε εδώ στην Κρήτη, οι Ανωγειανοί σκοντάφτουν στην άσφαλτο και πάνε πάρα πολύ ελεύθερα πάνω στα κατσάβραχα. Και τις δυσκολίες τις χαίρεται η Ορθόδοξη Εκκλησία.

Δεν είχα να πω τίποτα. Δεν έπρεπε να πω τίποτα. Και σας κούρασα, συγγνώμη! Αλλά πρέπει να πούμε ένα μπράβο στους ανθρώπους, τους Κρητικούς, τους Χανιώτες, στον Παπαδερó, στον Δεσπότη τον Ειρηναίο και σ' όλους τους άλλους, που σ' αυτή τη γωνιά της Κρήτης ύψωσαν αυτή τη σημαία. Ας ευχηθούμε να ξεπεράσουν την παλικαριά και να φτάσουν στην ταπείνωση. Και το δρόμο αυτό προς το ήθος του σεβασμού τον δείχνουν ήδη τα ριζίτικα τραγούδια. Και να πάνε σ' εκείνο το χώρο της Θεολογίας, όπου όλοι συλλειτουργούμε νυν και εις τον αιώνα τον άπαντα.

*Μανούσος Βοβουδάκης
Βουλευτής Χανίων*

Δεν θέλω να πω πολλά. Και νομίζω, τα σημαντικότερα έχουν ήδη λεχθεί.

Αυτό που ήθελα να τονίσω από την πλευρά μου, είναι ότι η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, αυτά τα σαράντα χρόνια της λειτουργίας της, έχει δώσει από την Κρήτη μια φωνή στην Οικουμένη. Έχει δώσει τη δυνατότητα στην Κρήτη να ακούγεται η φωνή της στην Ευρώπη και διεθνώς. Και θα μου πείτε, λες η Ορθόδοξος Ακαδημία να είναι το βήμα της Οικουμένης; Ένας μικρός χώρος, συνεδριακός και ακαδημαϊκός; Όταν στην Κρήτη κάθε καλοκαίρι ο πληθυσμός διπλασιάζεται και οι πάντες γνωρίζουν την Κρήτη και εκατοντάδες άνθρωποι την επισκέπτονται; Ναι! Γιατί η Ορθόδοξος Ακαδημία έδωσε και δίνει και είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσει να δίνει ένα βήμα προς τα έξω, προς την Οικουμένη, το οποίο πατάει στην ταυτότητα της Κρήτης. Δεν είναι απλώς ένας τόπος, όπου η φωνή ακούγεται. Έχει μια συγκεκριμένη φωνή. Ακούγεται από εδώ μια συγκεκριμένη φωνή, που συνδέεται με την ευρωπαϊκή μας ταυτότητα, με την ορθόδοξη ρωμαϊκή ταυτότητα της Κρήτης. Και πιστεύω ότι αυτό πρέπει να το αναδειξομε ακόμη περισσότερο. Αυτό πιστεύω ότι είναι η μεγάλη δύναμη της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης. Και

πιστεύω ότι η συνέχιση της εργασίας της θα πρέπει να' ναι πάνω σ' αυτή την κληρονομιά.

Για όλους αυτούς τους λόγους και βεβαίως για όλα όσα προεξετέθησαν από τους ανθρώπους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα από μένα και την Ορθόδοξη Ακαδημία και τη Θεολογία και το ρόλο του Ιδρύματος αυτού, για όλα αυτά πρέπει να ευχαριστήσουμε, να ευχαριστούμε όλοι μας πρώτα τον Σεβασμ. πρ. Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίο για ένα από τα πολλά κληροδοτήματά του στον τόπο αυτό, τον κ. Παπαδερό που έχει συνδεθεί στη συνείδηση όλων μας με την Ακαδημία αυτή, είναι η ψυχή της Ακαδημίας, τον Σεβασμ. Κισάμου και Σελίνου, που συνεχίζει το έργο του προκατόχου του και βέβαια μ' αυτές τις σκέψεις να ευχηθούμε και καλή δύναμη στον νέο Γεν. Διευθυντή, ο οποίος εύχομαι να μπορέσει να συνεχίσει τη βαριά αυτή κληρονομιά και να ακολουθήσει και τις εξελίξεις που πάντα έρχονται, πάντα αλλάζουν, τα δεδομένα είναι κάθε στιγμή διαφορετικά. Αλλά μέσα σ' αυτά τα διαρκώς εξελισσόμενα και μεταβαλλόμενα δεδομένα εμείς πρέπει να μπορούμε να συνεχίζουμε να έχουμε φωνή στην Οικουμένη, φωνή η οποία θα ακούγεται μέσα από ένα χώρο που θα σέβεται και θα αναδεικνύει την ταυτότητά μας. Σας ευχαριστώ.

*Χυριάκος Φοδοσάκης
Πρέσβης ε.τ.*

Δυο λέξεις. Δεν θα ήθελα να μιλήσω για τα διεθνή. Ήθελα να μιλήσω σαν Κισαμίτης. Και θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη όλων μας για την προσφορά αυτού του Ιδρύματος και στην Ορθοδοξία και στον Ελληνισμό, αλλά πάνω από όλα στον τόπο μας. Όσοι από

μικροί παρακολουθήσαμε την ίδρυση, τα πρώτα βήματα, την προετοιμασία και παρακολουθήσαμε επίσης όλες τις εξελίξεις του Ιδρύματος κάτω από αντίξοες συνθήκες κατά τη δικτατορία, την αναχώρηση του Σεβασμιωτάτου Ειρηναίου στη Γερμανία και την επιστροφή του. Όσοι ζήσαμε στο εξωτερικό και είδαμε την απήχηση του Ιδρύματος, σε οποιαδήποτε χώρα και αν πήγαμε, ακόμη και στη μακρινή Ιαπωνία. Όσοι ζήσαμε αυτές τις εμπειρίες, τις οποίες ανέφερε ο κ. Παπαδερός, σε εκδηλώσεις διάφορες, είτε στην Αθήνα, είτε σ' αυτή τη στέγη, ασφαλώς αισθανόμαστε αυτή τη στιγμή, σ' αυτό το ορόσημο το ιστορικό της Ακαδημίας, την υποχρέωση να

εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας για τους Ιδρυτές, για το σεπτό Γέροντα, το σεβαστό Μητροπολίτη και δάσκαλό μου κ. Ειρηναίο, για τον αγαπητό Αλέκο, για τους αγαπητούς συνεργάτες του. Γιατί πραγματικά έδωσαν αφ' ενός μεν εμπειρίες, αλλά και δεύτερον έδωσαν όλη αυτή την εικόνα της Ορθοδοξίας, αλλά και της Κρήτης σ' ολόκληρο τον κόσμο. Και ο ομιλών είχε την ευκαιρία να το διαπιστώσει είτε στη Γερμανία ήτανε, είτε στην Ιταλία, στο Βατικανό, στη Μόσχα, στην Κύπρο, είτε στη μακρινή Αφρική. Και ειδικώς, ήθελα να το τονίσω, ειδικώς οι Εκκλησίες, που προέρχονταν από την παλαιά κατάσταση, την πρ. Σοβιετική Ένωση, αλλά και τα πρεσβυγενή μας Πατριαρχεία στην Αλεξάνδρεια, στην Αντιόχεια, στα Ιεροσόλυμα, είχαν ανάγκη όχι μόνο υλικής βοήθειας. Είχαν την ανάγκη και αυτού του χώρου του διαλόγου, της καταφυγής, ύστερα από τις δυσκολίες που συναντούσαν. Είχαν ανάγκη να συνομιλήσουν, να μεταφέρουν τις δυσκολίες τους και τους προβληματισμούς τους. Είναι μεγάλη και πολλαπλή η προσφορά της Ακαδημίας. Δεν θα ήθελα να επεκταθώ. Ήθελα μόνο να ευχαριστήσω και να ευχηθώ και στον νέο Πρόεδρο, τον Σεβασμ. κ. Αμφιλόχιο, και στον νέο Διευθυντή, τον οποίο θα γνωρίσομε, να ευχηθώ συνέχεια και νέες επιτυχίες της Ακαδημίας. Να συνεχίσει να μας κάνει υπερήφανους, όπως μας έκανε όλα αυτά τα σαράντα χρόνια. Ευχαριστώ!

Τηλέμαχος Αγγελόπουλος

(πρ. Νομάρχης Χανίων – Αντιπρόεδρος Δ.Σ 1994 ΟΑΚ)

Χαίρομαι ιδιαίτερα σήμερα που βρίσκομαι ύστερα από αρκετά χρόνια και πάλι στα Χανιά και ιδιαίτερα σ' αυτό το πνευματικό Ίδρυμα, το οποίο έχει αγκαλιάσει όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά και το εξωτερικό. Κατ' αρχήν ευχαριστώ τόσο τον Σεβασμ. κ. Αμφιλόχιο, όσο και το Διοικ. Συμβούλιο της Ορθόδοξης Ακαδημίας για

την πρόσκληση που μου στείλατε να συμμετάσχω σήμερα σ' αυτή την εκδήλωση.

Αγαπητέ φίλε Αλέκο Παπαδερέ, θυμάμαι τις αγωνίες που είχατε για να στηθεί τούτο το πνευματικό Ίδρυμα, ιδιαίτερα όταν βρισκόμουν με τη δεύτερη ιδιότητά μου, εκείνη του Νομάρχη Χανίων (πρώτα είχα έλθει και είχα υπηρετήσει πέντε χρόνια στα Χανιά ως Επιθεωρητής Εκπαιδευσεως). Θυμάμαι τις επισκέψεις σας στο γραφείο μου, όπου με παρακαλούσατε να κάνω και εγώ κάτι. Είναι αλήθεια ότι ζούσα και εγώ τις αγωνίες του φίλου Αλέκου Παπαδερού, διότι ήμουν ένα μέλος του Διοικ. Συμβουλίου του Ιδρύματος. Άκουσα το αίτημά του, πήγα στον τότε Υπουργό Οικονομικών με τα εφόδια που μου είχε δώσει ο φίλος ο Αλέκος Παπαδερός. Επρόκειτο πολύ σύντομα τότε να γίνουν τα εγκαίνια αυτής της νέας πτέρυγας και επρόκειτο να έλθει και ο Πατριάρχης της Κωνσταντινουπόλεως. Πίεσα τα πράγματα. Και βγάλαμε ένα σεβαστό ποσό τόσο για τον εξοπλισμό, όσο και για τα μεταφραστικά. Θυμάμαι ακόμη, φίλε Αλέκο, που ήλθες και μου είπες «θα χάσομε, εάν δεν

σπεύσομε». Επρόκειτο για το Κέντρο Νεότητας στα Νωπήγεια, όπου φιλοξενείτε νέους, Έλληνες και ξένους. Έρχονται εδώ και παίρνουν από τον ελληνικό πολιτισμό, από την ορθόδοξη πίστη μας πολλά στοιχεία και τα μεταφέρουν στο εξωτερικό. Πρέπει και εκεί κάτι να κάνομε, να μη χάσομε τη μαγιά αυτή, την οποία πρέπει να αξιοποιήσομε. Και θυμάμαι, φίλε Αλέκο, που έστειλα δυό μπουλντόζες τότε, εσπευσμένα, για να μπορέσομε να προλάβομε, διότι υπήρχαν άλλοι κίνδυνοι να καταληφθεί αυτή η περιοχή. Έτσι ζούσα και εγώ επί δύο χρόνια περίπου που ήμουν ως Νομάρχης εδώ τις αγωνίες του Σεβασμ. πρ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίου και του Γεν. Δ/ντού φίλου του Αλέκου Παπαδερού -επίτρεψέ μου που σε λέω φίλο γιατί έτσι σε νοιώθω- και ιδιαίτερα το έργο το οποίο όλοι διαβλέπαμε ότι θα προσφέρει, πέρα από τα όσα είχε ήδη προσφέρει, στην παγκοσμιότητα. Τα διεθνή συνέδρια που έχουν γίνει εδώ έχουν πολύ σημαντικά αποτελέσματα και πορίσματα. Έχει γίνει παγκοσμίως γνωστή, σε Ανατολή και Δύση, η Ορθόδοξη Ακαδημία. Τελειώνω με πολλές ευχαριστίες και με την ευχή, ο Αλέκος ο Παπαδερός, ο Γενικός Διευθυντής, στη νέα φάση ζωής, στην οποία μπαίνει μετά από την εθελουσία παραίτησή του, να μην παύσει να προσφέρει τις ιδέες του, διότι, ναι, αγαπητέ Παπαδερέ, μεγαλώσαμε, αλλά όταν τις ιδέες τις κουβαλάει ο καθένας μέσα του, τότε παραμένει νέος. Διότι οι ιδέες είναι νέες, είναι δημιουργικές και επομένως θα προσφέρετε, πιστεύω και από το πόστο αυτό, που θα είστε έστω μέλος του Διοικ. Συμβουλίου.

Ευχαριστώ όλους μέσα από την καρδιά μου και ο Χριστός, ο οποίος γεννήθηκε μέσα στην ταπεινή φάτνη της Βηθλεέμ, να μας δίνει το φως, να μας δίνει την αγάπη, να μας δίνει κάθε τι καλό, σε προσωπικό και οικογενειακό επίπεδο. Εύχομαι σε όλους τους Χανιώτες και τις Χανιώτισσες κάθε καλό με τον καινούριο χρόνο. Ευχαριστώ πολύ!

Κατερίνα Τρένδα – Χριστοδουλάκη

(πρ. Κοινωνική Λειτουργός της ΟΑΚ)

Σταν 15 Νοεμβρίου 1975 αρχή Χριστουγεννιάτικης νηστείας, όταν άφησα την Αθήνα και ήρθα στην Ακαδημία να εργαστώ ως Κοινωνική Λειτουργός. Οι Γυναικείοι Σύλλογοι της Μητρόπολης Κισάμου και Σελίνου ήταν για μένα μια πρόσκληση αλλά και πρόκληση για να εργαστώ επιστημονικά, σ' ένα τομέα που ιδιαίτερα αγαπούσα, την

Κοινωνική Εργασία με Κοινότητες. Εκείνη τη μέρα βρισκόταν σε εξέλιξη το συμπόσιο, «η Γυναίκα της Κρήτης στα πλαίσια του κόσμου που έρχεται», με ομιλήτρια τη Βιργινία Τσουδερού.

Ερχόμουν από την Αθήνα όπου είχα σπουδάσει και ζούσα. Όπως ήταν φυσικό τότε ήμουν αγχωμένη, ίσως και φοβισμένη. Από εκείνη την πρώτη μέρα στην Ακαδημία ένα πράγμα θυμάμαι, που σημάδεψε και τη ζωή μου στην Κρήτη. - Κύριε Αλέκο, εκείνο το βράδυ μεταξύ των άλλων, όταν

αναφερθήκατε στην έννοια της Μητρόπολης και της Ενορίας, άκουσα να λέτε ότι ακόμα και τα χελιδόνια που περνούν από τη Μητρόπολη μας είναι στη δικαιοδοσία της. Αυτή η παραστατική εικόνα ήταν το πρώτο κλικ του Θεού στη ψυχή μου, ένα καλωσόρισμα. Έγινα μέλος της Ακαδημίας, μέλος της Μητρόπολης, ξένη εγώ, Μακεδόνα στην καταγωγή, έγινα πολίτης της Κρήτης. Στα χρόνια που ακλούθησαν, ακόμα και τώρα όταν περνώ από τη γέφυρα του Ταυρωνίτη νοιώθω ότι είμαι στο σπίτι μου, μέσα στη δική μου Μητρόπολη και ενορία.

- Μια ακόμα διδαχή που κατέληξε να είναι το μυστικό της επιτυχίας μου, στη συνεργασία μου με τους Γυναικείους Συλλόγους και όχι μόνο. Στις πρώτες συνεργασίες που είχαμε κ. Αλέκο, έντεχνα, επαναλαμβάνετε για να με βάλετε στο πνεύμα της Κρήτης, στη ψυχολογία των Κρητικών, «άκουε ό,τι σου λένε», «ν' ακούς για να μαθαίνεις». Έτσι η Ακαδημία έγινε βήμα λόγου για τις γυναίκες των επαρχιών μας, βρήκαν ένα συμπαρεσάτη και εμπυκωτή στα όνειρά τους για τη θέση τους μέσα στις ενορίες τους, στην αλλαγή του σκηνικού που πραγματοποιούνταν στο τόπο τους. Στην επικοινωνία μου με τις γυναίκες των Γυναικείων Συλλόγων και όχι μόνο, γνώρισα τον Επίσκοπο Ειρηναίο Γαλανάκη. Οι περιγραφές που άκουα

για τα κατορθώματά του μου δημιούργησαν μια εικόνα ήρωα. Τον φανταζόμουν σαν ένα γεροδεμένο Κρητικό, με βροντερή άγρια φωνή που όλοι τον υπάκουαν, ακόμη κι αν αυτό που έλεγε ή ήθελε να κάνει δεν το ενέκριναν. Όταν τον γνώρισα το 80, κατάλαβα τί ήταν αυτό που έκανε όλους, μαζί και μένα, να παραληρούμε μόνο στη σκέψη και στο άκουσμα Ειρηναίος!

- Θέλω να πω δυο λόγια για τον πρώτο Επίσκοπό μου, τον μακαριστό Κύριλλο. Είχε δύσκολο έργο να επιτελέσει στη Μητρόπολή μας. Είχε τη βαριά κληρονομιά του Ειρηναίου, δύσκολη η ποιμαντορία του στην ιστορική αυτή Μητρόπολη. Εγώ που δεν εγνώριζα τίποτα για την προϊστορία της Μητρόπολης, ήμουν και το χελιδόνι που ανήκα στη δικαιοδοσία του, τον σκέφτομαι με ευγνωμοσύνη. Είχαμε πολύ καλή συνεργασία με τον μακαριστό! Ο,τι του ζητήσαμε είχαμε την ευλογία του. Στους Γυναικείους Συλλόγους της Μητρόπολής του έδωσε πνοή. Και δεν εμπόδισε έργα και «προγράμματα που δεν ήταν αποκλειστικά και μόνο για την εκκλησία τους», κατά τις κατηγορίες που έφταναν στον μακαριστό από μερικούς ιερείς του.

- Έμεινα στην Κρήτη, πανδρεύτηκα Κρητικό. Νύφη έφυγα από την Ακαδημία, στα σκαλιά της Ακαδημίας με παρέδωσε ο πατέρας μου στο Γιάννη Χριστοδουλάκη και ο Γιάννης τιμά

την Ακαδημία σαν το πατρικό μου.

- 10χροनिया εργάστηκα στην Ακαδημία ως Κοινωνική Λειτουργός με τους Γυναικείους Συλλόγους. Αλλά ήμουν συγχρόνως και ξεναγός, καθαρίστρια, βοηθός κουζίνας... αλλά δεν ήμουν η μόνη. Όλοι συνεργαζόμασταν, βοηθούσαμε, τρέχαμε στη λάντζα πρόθυμα, ακόμη και σε εργασίες που δεν τις γνωρίζαμε. Έτσι δεν είναι Ευτυχία, Λιλίκα, Κούλα, Έλσα, Ναυσικά, Δημήτρη, Χρυσούλα, Αργυρούλα, Αμαλία, Βαγγελιώ, Ζωή, παπα-Γιάννη, παπαδιά, Βάσω, παπα-Δημήτρη, Νίκο... Θα μπορούσα να μνημονεύσω πολλά ακόμη αγαπητά ονόματα. Αυτή είναι η οικογένεια της Ακαδημίας!

- 10χρονια στην Ακαδημία, συνδεδεμένα με τη ζωή μου στην Κρήτη, με τα χρόνια της ωριμότητάς μου. Στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης γνώρισα πάρα πολλούς φίλους, λίγους αδιάφορους ή εχθρούς.

- Κύριε Αλέκο, Σεβασμιώτατο, αγαπητή μεγάλη οικογένεια της Ακαδημίας, κάθε αλλαγή φέρνει σκέψεις αμφιβολίας, κάθε απολογισμός ελπίδες. Εμείς είμαστε εδώ δηλώνουμε παρών! Η Ακαδημία πρέπει να είναι παρούσα στη ζωή της Εκκλησίας της Κρήτης.

Καλή νέα χρονιά να έχουμε και πάντα με καλό ν' αναμάνουμε.

Σταμάτης Αποστολάκης

Με βοήθησε ο Θεός... να είμαι εδώ την ημέρα των εγκαινίων της Ακαδημίας. Έχω φέρει το τεύχος της ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ, σε φωτοτυπία βέβαια, τεύχος 187 του Οκτωβρίου 1968. Είχα παρακαλέσει τον συχωρεμένο τον Παπαγρηγοράκη να αφιερώσουμε αυτό το τεύχος στο τρομερά σημαντικό γεγονός των εγκαινίων. Μου λέει, θα γράψεις ένα μικρό κειμενάκι. Έγραψα λοιπόν: *Η νέα Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης*. Ισχυρά βιώματα [επιδίδει το τεύχος στον Γεν. Διευθυντή].

Πολυχρόνης Πολυχρονίδης Δήμαρχος Κορυμπαρίου

Πράγματι η σημερινή ημέρα είναι μια σπουδαία ημέρα. Σηματοδοτεί τρία μεγάλα γεγονότα. Πρώτον, ότι είναι σαράντα χρόνια από τότε που λειτουργεί, συν δέκα, που είπε ο αγαπητός φίλος κ. Παπαδερός, ο Γεν. Διευθυντής, προετοιμασίας, σύνολο πενήντα χρόνια. Δεν είναι μια μικρή υπόθεση. Το δεύτερο είναι ότι γίνεται

πράγματι ένα μνημόσυνο των κοιμηθέντων ανθρώπων, οι οποίοι είχαν προσφέρει στην Ακαδημία. Ήταν στο Διοικ. Συμβούλιο και σε διάφορες υπηρεσίες της Ακαδημίας. Πρέπει να τους θυμούμαστε. Εγώ ιδιαίτερα αισθάνομαι συγκίνηση, γιατί συγγενικό μας πρόσωπο, ο Χαρίδημος Πολυχρονίδης, είχε πολύ αγαπήσει την Ακαδημία, είχε εργασθεί στο Συμβούλιό της και σήμερα βεβαίως είναι και αυτός μακριά μας. Το τρίτο γεγονός είναι ότι ο Γεν. Διευθυντής, ο αγαπητός φίλος και συνεργάτης του σεβαστού Γέροντος Ειρηναίου, μετά από μια μακρά σειρά δεκαετιών προσφοράς στο Ίδρυμα, απέρχεται. Ευχόμαστε στο νέο Διευθυντή καλή επιτυχία, σε συνεργασία με τον σεπτό Μητροπολίτη μας Κισάμου και Σελίνου, ο οποίος επάξια συνεχίζει το

έργο του προκατόχου του. Βεβαίως ο κ. Παπαδερός έχει όλες τις δυνατότητες να προσφέρει πάρα πολλά, όχι μόνο από τη θέση του Συμβουλίου, αλλά και από πολλούς άλλους τομείς. Μίλησε ο σεβαστός Πατέρας του Αγίου Όρους για αυτή τη γωνιά της Κρήτης. Βεβαίως είναι μια γωνιά μακρινή, στη Δυτική Κρήτη, στην οποία όμως βρίσκεται η Ι. Μονή Γωνιάς, στην περιοχή της οποίας ιδρύθηκε η Ακαδημία. Και αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σ' ένα σταθμό πενήντα χρόνων της Ακαδημίας. Ίσως είναι μια ευκαιρία να αναπολήσει κανείς και να πει, γιατί σ' αυτή η γωνιά της Κρήτης; Πώς δημιουργήθηκε ένα τέτοιο Μοναστήρι, με τέτοια λαμπρή ιστορική διαδρομή και προσφορά στην Ορθοδοξία, στην πατρίδα μας, στον πολιτισμό μας; Και πώς εδώ ιδρύθηκε η Ακαδημία; Αυτός ο τόπος δεν είναι μόνο ομαρφος, είναι και τόπος που έχει μια μυστηριακή δύναμη, μια ακτινοβολία, η οποία καθοδήγησε αυτούς οι οποίοι ίδρυσαν και τη Μονή και την Ακαδημία. Και γι' αυτό και η προσφορά της δεν είναι μια τυχαία προσφορά. Είναι μια προσφορά με βαθιές ρίζες πνευματικές, μυστηριακές. Γι' αυτό υπάρχει αυτή η πορεία και το πάρα πολύ σπουδαίο έργο. Εγώ ήθελα να πω ότι και προσωπικά, αλλά και ως Δήμαρχος, εκ μέρους του Δήμου μας, θέλω να ευχαριστήσω και τον Ίδρυτή της Ακαδημίας Σεβασμιώτατο Ειρηναίο και το στενό συνεργάτη του και συνιδρυτή τον κ. Παπαδερό, και τον σημερινό Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου και τον Αρχιεπίσκοπό μας, τον σεβαστό μας κ.κ. Ειρηναίο και τον σεβαστό Μητροπολίτη μας Κυδωνίας και Αποκορώνου, γιατί πράγματι βοήθάνε σ'

αυτή την προσπάθεια που εμείς θεωρούμε μεγάλο γεγονός, σπουδαία την προσφορά του Ιδρύματος στον τόπο μας. Όχι μόνο στην ανθρωπότητα γενικότερα, όπως ελέχθη, αλλά και ειδικότερα στον τόπο μας. Είναι ένα Ίδρυμα που μας τιμά και μας βοηθά. Γι' αυτό ευχαριστούμε και εμείς από ψυχής όλους τους συντελεστές. Ευχαριστούμε το Ίδρυμα. Και θα είμαστε πάντα στενοί συνεργάτες, αρωγοί σε στενή συνεργασία. Για

να μπορέσουμε, σε μια εποχή δύσκολη, που οι άνεμοι της σύγχυσης και της υλόφρονης αντίληψης των πραγμάτων, να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, ενισχυόμενοι από μια πράγματι βαθυστόχαστη, μυστηριακή, ιερή διδασκαλία. Να είστε καλά. Σας ευχαριστούμε. Ευχόμαστε, κύριε Γενικέ, επιτυχία και από τις νέες θέσεις.

Οι χαιρετισμοί οβλοκληρώθηκαν με την προσφώνηση του Σεβασμ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης Ειρηναίου

Εν πρώτοις να σεβαστώ το πρόσωπό σας και το χρόνο και να μην πω τίποτα παρά μόνο ίσως να εκφράσω τη μεγάλη χαρά, όχι μόνον ως πρόσωπο, αλλά κυρίως εκ μέρους της Ι. Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας μας, για τη σημερινή τελετή, για τα γενόμενα στο χώρο αυτό.

Εύχομαι ο νέος Διευθυντής να αναλάβει και να συνεχίσει το έργο.

Και τελειώνω με τον άνθρωπο, ο οποίος πριν από λίγο μας είπε ότι "εδώ είμαι τελευταία φορά ως ο Διευθυντής της Ακαδημίας". Τί να πει κανείς για όλα τα χρόνια που πέρασαν με την υπεύθυνη θέση, τον υπεύθυνο ρόλο, αλλά μάλλον με τη θυσία ολόκληρης της ζωής, ολόκληρου του χρόνου και όλης της σκέψης και όλων των αισθημάτων και όλης της υπάρξεώς του, για να πάει μπρος τούτη η Ακαδημία. Φτάνει...φτάνει ... λέει ο ίδιος!

Εγώ το λέω μόνο υπό την έννοια του χρόνου, όχι όμως υπό την έννοια της ουσίας. Διότι πραγματικά δεν θά έφτανε οσοσδήποτε χρόνος, για να αναφερθούν όλα όσα έγιναν. Τίποτα δεν γίνεται, αν δεν υπάρχουν άνθρωποι για να προσπαθούν, να αγωνίζονται και να θυσιάζονται. Χωρίς αυτά τίποτα απολύτως δεν γίνεται. Και ό,τι έχει γίνει, είναι ο καρπός του μόχθου εκείνων των ανθρώπων, οι οποίοι αγάπησαν τούτο το μέρος. Δεν μπορώ να μην εκφράσω τη μεγάλη μου χαρά για όλα όσα ακούστηκαν από όλους ανεξαιρέτως, όσοι ανέβηκαν σ' αυτό το βήμα. Δόξα τω Θεώ. Ευλογία μεγάλη όλη αυτή η καθαρότητα, η σαφήνεια, η διαύγεια των όσων ελεχθήκαν και των όσων ακούστηκαν από αυτό το μικρόφωνο.

Να τελειώσω με τη θερμότερη έκκληση, παράκληση και ευχή, όλοι μαζί να ενδιαφερθούμε, να ανησυχήσουμε και να εργασθούμε προ πάντων για το μέλλον αυτού του τόπου. Η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης θα είναι πάντοτε παρούσα και πρόθυμη σ' ο,τιδήποτε χρειαστεί τούτο το Ίδρυμα. Παρακαλούμε όλους ανεξαιρέτως και τους συνεργάτες τους παλαιότερους, τους νεότερους και την κοινωνία μας και όλο τον τόπο, τούτο το μέρος να το υψώσει ακόμη ψηλότερα, να φθάσει ακόμη, αν είναι δυνατόν, και μέχρι τον ουρανό.

Αμήν. Να ζήσετε!

Απονομή αναμνηστικών μετallisίων

Ύστερα από τις ομιλίες ακολούθησε απονομή αναμνηστικών μετallisίων – προσφορά Μνήμης και Ευχαριστίας της Ορθοδόξου Ακαδημίας. Τα μετallisία ετοίμασε το ειδικό εργαστήριο Μιχαλά.

Σύμφωνα με την καθιερωμένη στην Ακαδημία τάξη, η όλη τελετή έκλεισε με τη ΦΗΜΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

ΓΕΥΜΑ

Στη διάρκεια του γεύματος αναγνώστηκαν αποσπάσματα από μηνύματα παλαιότερων μελών του Δ.Σ. και συνεργατών της ΟΑΚ που δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν. Εντελώς ενδεικτικά αναφέρουμε τα ακόλουθα:

* ...Συχνά μου έρχονται στο μυαλό και με φορτίζουν συναισθηματικά ο Σεβασμιώτατος Ειρηναίος, ο ΠΑΤΕΡΑΣ, όπως τον αποκαλούσαμε, ο Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπος Κρήτης Ειρηναίος, Πρωτοσύγκελλος τότε. Πώς να ξεχάσω τις ατέρμονες συζητήσεις μαζί του, τις παραιτήσεις, τις συμβουλές και τις νουθεσίες. Τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Λάμπης, μοναχό τότε, που του έγγραφα στον πολύγραφο τα κείμενα για το κατηχητικό, όπως επίσης και στον μοναχό πατέρα Χρυσάνθο.

...Ακόμη και τώρα, όταν κλαδεύω τον κήπο μου, ξέρω ποιος με έμαθε: ο πατήρ Άνθιμος, 90 χρονών τότε. Έλεγε: «κύριε Αλέκο, να μου διαθέσεις σήμερα την Αντωνία, γιατί δεν έχω τη δύναμη να κλαδέψω τις τριανταφυλλιές και τα κλήματα». Συχνά μου έρχονται στο νου οι ιερείς, προσηγείς και καλοκάγαθοι, ο μελιχίος

πνευματικός μας παπά Γιάννης Ψαράκης. Ο Μανόλης ο Γρατσίας που τα βράδια μας έπαιζε μπαλαλάικα.

...Πρέπει να σας πω ότι αυτό που μπορώ, προσφέρω όκνα, στους Συλλόγους Κρητών της Αττικής, στην Παγκρήτιο Ένωση, στην ΑΝΕΚ, στη γειτονιά μου, στους φίλους μου. Τις υψηλές ηθικές και πνευματικές αξίες με τις οποίες γαλουχήθηκα, προσπαθώ να μεταλαμπαδεύσω και στην κόρη μου.....

Αντωνία Παπαρηγοράκη,
από τις πρώτες Γραμματείς της Ακαδημίας.

*.....Ενθυμούμαι συχνά την ευτυχία ευκαιρία που είχα να θαυμάσω το παγκόσμιας ακτινοβολίας πνευματικό και κοινωνικό έργο της Ακαδημίας, η επιτυχία του οποίου κυρίως οφείλεται

στην άοκνη δραστηριότητα του άξιου Γενικού Διευθυντή Αλέκου Παπαδερού, υπό την εμπνευσμένη Προεδρία του Σεβασμιωτάτου κ.κ. Ειρηναίου.

Γεώργιος Χαραλαμπίδης,
πρώην Νομάρχης Χανίων

*...Επιτρέψτε μου να σας ευχαριστήσω για την ευγενική σας πρόσκληση να παρευρεθώ στη «Συνάντηση Μνήμης και Ευχαριστίας» στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης, με αφορμή το ευφρόσυνο γεγονός της συμπλήρωσης σαράντα ετών συνεχούς

λειτουργίας της και προσφοράς ουσιαστικού έργου.

...Οφείλω με την ευκαιρία αυτή να σας συγχαρώ και προσωπικά και να σας εκφράσω αυτό που αισθάνομαι. Ότι δηλαδή μαζί με την φωτεινή και εμπνευσμένη καθοδήγηση του Σεβασμιωτάτου κ.κ. Ειρηναίου, δώσατε και εσείς την ψυχή σας για την ίδρυση, την ανάπτυξη και τη μεγάλη προσφορά της Ακαδημίας.

Έχετε προσφέρει έργο στην Ορθοδοξία, στην Κοινωνία και στην Εκκλησία.

Αντώνης Νάτσικας,
πρώην Νομάρχης Χανίων

Ο Ταξίαρχος Στ. Δερμιτζάκης ευαρεστήθηκε να προσφέρει στον Α. Παπαδερό το Έμβλημα της 5ης Ταξιαρχίας σε αναγνώριση εκ μέρους των Ενόπλων Δυνάμεων των πολλών υπηρεσιών του. Ο τιμηθείς εξέφρασε τις θερμές του ευχαριστίες, επισημαίνοντας, ότι η τιμητική αυτή διάκριση έχει πολλαπλή σημασία και αξία, μεταξύ άλλων και επειδή το Έμβλημα προεκτείνει τη μνήμη και στη δοξασμένη 5η Μεραρχία των Κρητών.

Η Θεολόγος Ζωή Πλιάκου – Νίκα, παλαιό στέλεχος της ΟΑΚ, θυμήθηκε και εξιστόρησε με τον χαρακτηριστικό, χαριτωμένο και συνάμα δηκτικά σατιρικό τρόπο της αναμνήσεις από τα χρόνια εκείνα.

Η Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου Ισμήνη Κριάρη απηύθυνε τον ακόλουθο χαιρετισμό (ο αείμνηστος πατέρας της, ο φίλεργος Γεωπόνος Αριστείδης Κριάρης, συνόδευσε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα πρώτα βήματα της Ακαδημίας και πρόσφερε την πρώτη συλλογή βιβλίων – «μαγιά» της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος)

Οι προηγούμενοι ομιλητές υπογράμμισαν την τεράστια σημασία του έργου της Ακαδημίας και του Διευθυντή της, Αλέξανδρου Παπαδερού, σε πολλούς τομείς: Ως βήματος για την προώθηση του διαλόγου με τις επιστήμες, ως χώρου καλλιέργειας της πίστης, ως επιστημονικού οργανισμού που ασχολήθηκε με θέματα διαθρησκευτικής συνεννόησης και πολλά άλλα. Για τον λόγο αυτό επανάληψη ακόμη και σημαντικών στιγμών αυτού του τεράστιου έργου είναι περιττή. Ίσως είναι σκόπιμο, όμως,

να γίνει αναφορά σε ορισμένες άλλες πτυχές του έργου της Ακαδημίας και κυρίως στα βιώματα που προκαλεί στους επισκέπτες της.

Η Ακαδημία προσέφερε στον κάθε άνθρωπο που περνούσε το κατώφλι της τη δυνατότητα να αφουγκρασθεί τον παλμό της κρητικής ζωής, να γνωρίσει τη φιλοξενία του κρητικού λαού, να γευθεί τα καλούδια που απλόχερα προσφέρονταν, όπου η γη και η μαεστρία της νοικοκυράς συνέβαλαν στην ευφρόσυνη εμπειρία του φαγητού, στην

απόλαυση της βεγγέρας και της αποσπερίδας, στη στοχαστική στιγμή του απομεσήμερου. Οι χοροί και το τραγούδι αποτελούσαν πάντα αναπόσπαστο κομμάτι της φιλοξενίας αυτής, που έδειχνε στον κάθε ξένο τις πιο χαριτωμένες πλευρές της κρητικής σκέψης. Δεν ήταν λίγες οι φορές που άνθρωποι ανακάλυψαν νέα στοιχεία του εαυτού τους, χορεύοντας πεντοζάλη ή τραγουδώντας ριζίτικα.

Ο ευλογημένος χώρος που περιβάλλει την Ακαδημία προκαλεί σε συζήτηση και σε αναπόληση, σε εσωτερικό έλεγχο και σε ανάταση. Πόσοι άνθρωποι δεν ανάπαψαν το βλέμμα τους και την καρδιά τους και μόνο κοιτάζοντας τη θάλασσα απ' τα μπαλκόνια της, μια θάλασσα απίστευτης ομορφιάς σε κάθε στιγμή – είτε σε απόλυτη ηρεμία, είτε σε τρομακτική αντάρα. Πόσοι δεν ηρέμησαν περπατώντας στα λουλουδισμένα παρτέρια της, με τα τριαντάφυλλα και τους κατηφέδες, τα μυριστικά και τους μπαξέδες με τις πρασινάδες. Πόσοι δεν συζήτησαν με τον εαυτό τους κάτω από τον απίστευτα ειλικρινή ουρανό της...

Ίσως θα μπορούσε κανείς να μιλήσει για το έργο της Ακαδημίας χρησιμοποιώντας μόνο δυό λέξεις, που οι Κρητικοί τις ξέρουν, αλλά θα προσπαθήσω να τις παρουσιάσω και σε όλους τους άλλους: Είναι οι λέξεις «αθιβολή» και «ψυχανέμισμα».

Αθιβολή θα πεί «έχω την κουβέντα σου», «σε φέρνω στη σκέψη μου», «δεν σε ξεχνώ». Η Ακαδημία με το έργο της παρουσίασε την κρητική παράδοση και της έδωσε καινούριο νόημα, έδειξε τα στοιχεία της που αντέχουν στον χρόνο και προσκάλεσε τον κάθε επισκέπτη να συμμετάσχει σ' αυτή τη λειτουργία της κρητικής κοινότητας, της κρητικής ενορίας, όπου η προσφορά στον κοινό σκοπό είναι αυτονόητη και δεδομένη.

Ψυχανέμισμα θα πεί «η ψυχή έρχεται με τον άνεμο, πετάει μέσα στον άνεμο». Σημαίνει ότι η ψυχή μπορεί να πετάξει μέσα στα σύννεφα και ν' αγκαλιάσει αυτά που το μυαλό ίσως θα αργήσει να καταλάβει. Είναι γεγονός ότι η Ακαδημία διέγινε εγκαίρως τις προκλήσεις της εποχής και πρότεινε για δημόσια συζήτηση θέματα που οι καθ' ύλην αρμόδιοι αργότερα αντιλήφθηκαν: Προστασία της παιδικής ζωής, θέματα διαπολιτισμικής πολιτικής, σημασία της γλώσσας ως στοιχείου ταυτότητας, ενίσχυση των αποδήμων, προστασία της περιφέρειας, καινοτομία στην αγροτική επιχείρηση, επιστημονική αριστεία και κοινωνική ευθύνη και τόσα αμέτρητα άλλα. Στα αρχεία της Ακαδημίας μπορεί κανείς να ιχνηλατήσει αυτή την ευαισθησία και να εκτιμήσει την συμβολή του έργου της στην έγκαιρη προειδοποίηση των μελλοντικών προκλήσεων και στην εκπόνηση καταλλήλων πολιτικών.

Ελπίζω ότι ο νέος Διευθυντής θα γνωρίσει γρήγορα τη σημασία αυτών των κρητικών λέξεων και θα συμπληρώσει με το δικό του έργο την έννοιά τους. Ελπίζω ότι η Ακαδημία θα συνεχίσει να προσφέρει αυτή την θαλπωρή του καταφυγίου και την φρεσκάδα του ορμητηρίου, που όλοι γνωρίσαμε. Και εύχομαι «καλή επιτυχία» για τα επόμενα σαράντα χρόνια αυτού του Ιδρύματος, που προσέφερε σε ένα σπάνιο συνδυασμό τη γνώση, τη χάρη και τη χαρά.

Ο Πρόεδρος της Βουλής συχαίρει, ευχαριστεί, εύχεται

*Το μεσημέρι της Πέμπτης, 8. Ιανουαρίου,
ο Εξοχ. Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Δημήτριος Σιούφας
επικοινωνώντας τηλεφωνικώς με τον Α. Κ. Παπαδερό,
εξέφρασε τα συχαρητήριά του για τη μακρά πορεία
των 40 ετών της Ορθοδόξου Ακαδημίας,
τον ευχαρίστησε για το σημαντικότερο, όπως είπε, έργο που πρόσφερε
και ευχήθηκε, να συνεχίσει την ίδια πορεία ο διάδοχός του.*

** * **

*Ανάλογα μηνύματα, γραπτά και προφορικά,
που έρχονται από την Ελλάδα και το εξωτερικό,
επιβεβαιώνουν τη συμπάθεια και την άγρυπνη προσοχή,
με την οποία περιβάλλουν πολλοί άνθρωποι το Ίδρυμα και τους ανθρώπους του.
Ευχαριστούμε όλους από καρδιάς!*

Ο ΜΟΣΧΑΣ ΑΛΕΞΙΟΣ ΚΑΙ Η ΚΡΗΤΗ

Α. Κ. Παπαδερός

Ο Πατριάρχης Μόσχας και πάσης Ρωσίας κυρός Αλέξιος Β΄, που απεβίωσε αιφνιδίως την Παρασκευή, 5. Δεκεμβρίου, είχε επισκεφθεί τρεις φορές την Κρήτη, στα πλαίσια δραστηριοτήτων της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, της οποίας υπήρξεν Εταίρος και ένθερμος φίλος

Πρώτη επίσκεψη

Από 24 μέχρι 29 Μαρτίου 1974 η Ορθόδοξη Ακαδημία φιλοξένησε τα μέλη του Προεδρείου του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ). Ήταν η πρώτη σύναξη στο έδαφος του Οικουμενικού Πατριαρχείου αξιωματούχων του μεγάλου αυτού διεκκλησιαστικού Οργανισμού της Ευρώπης. Στο Μήνυμά του, το οποίον ανέγνεψε ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κυρός Ευγένιος, ο αείμνηστος Οικουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος έγραφε μεταξύ άλλων: «Ἡ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξῃ Ἀκαδημίᾳ Κρήτης συγκαλουμένη συνέλευσις τοῦ Προεδρείου τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Ἐυρώπης παρέχει ἡμῖν τὴν εὐτυχῆ εὐκαιρίαν, ὅπως ἀπευθύνωμεν πᾶσι τοῖς ἐντίμοις μέλεσιν αὐτοῦ τὰς Πατριαρχικὰς ἡμῶν εὐχὰς σὺν τῇ διαβεβαίωσιν τῶν ἀφ' ἡμῶν προσευχῶν ὑπὲρ τῆς εὐδωσῆς τοῦ ἔργου τοῦ Συμβουλίου...».

Μεταξύ τῶν συνέδρων ἦταν ὁ τότε Ἀντιπρόεδρος τοῦ Προεδρείου Μητροπολίτης Ταλλίν και Εσθονίας Αλέξιος (ὁ ἀπὸ 5. Ἰουνίου 1990 Πατριάρχης Μόσχας και πάσης Ρωσίας) και ὁ Ἐπίσκοπος Πλοεστίου Αντώνιος (Ἐκκλησία Ρουμανίας). Στις 25 Μαρτίου οἱ σύνεδροι, ανταποκρινόμενοι σε πρόσκληση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἐκκλησιάσθησαν στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ τῆς Ευαγγελιστρίας Χανίων. Στὸ Ἀρχιερατικὸ συλλεῖτο ὑπομετῆσαν και οἱ ἑπτὰ Ἀρχιερεῖς. Δυὸ μέρες νωρίτερα (Σάββατο, 23 Μαρτίου) ὁ τότε Γερμανὸς Εἰρηναῖος εἶχε ἐκφωνήσει ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Βαυαρίας τὸν γνωστὸ πύρινο λόγο του κατὰ τῶν υβριστῶν «τοῦ ἔθνους και τῆς ἱστορίας μας», πὸν ἐπέβαλαν τὴ δικτατορία με τὸ αἰτιολογικὸ, «ὅτι τάχα πρέπει νὰ σαπίσωμε στὸ ἴγυψο και στὶς φυλακὲς γιὰ νὰ παιδαγωγηθῶμε και νὰ μάθωμε τί θὰ πει ἐλευθερὸς βίος». Ἡ ομιλία αὐτὴ εἶχε ἐξοργήσει στὸ ἔπακρο τοὺς κρατούντες. Μέσα στὴν ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα τῶν ἡμερῶν χαιρέτησαν τὸ ἐκκλησίασμα οἱ ξένοι Ἀρχιερεῖς, παρόντων τῶν τοπικῶν αξιωματούχων τοῦ καθεστώτος. Ὁ Πλοεστίου ἀναφέρθηκε στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, τονίζοντας ἰδιαίτερα τὴ συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ρουμανίας και δίδοντας ἐμφαση στὸ αγαθὸ τῆς ἐλευθερίας (μετέφραξε ἀπὸ τὰ ἀγγλικά ὁ σημερινὸς Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης Εἰρηναῖος). Ὁ Ταλλίν και Εσθονίας Αλέξιος, μιλώντας στα ρώσικα, περιορίσθηκε στὸ σωτηριώδες μήνυμα τοῦ Ευαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ὅπως εἶχαμε συνεννοηθεῖ, διερμήνευσα συνοπτικὰ τὴν ομιλία του. Ἀκούστηκε ἀργότερα πὸς υπήρξε προβληματισμὸς στὸς κύκλους τοῦ Στρατοῦ και τῆς Χωροφυλακῆς: «Πὼς εἶναι δυνατόν νὰ αγνοοῦσαμε μέχρι σήμερα, ὅτι ὁ Διευθυντὴς τῆς Ακαδημίας ομιλεῖ και κομμουνιστικὴ γλῶσσα»!

Τὴν ἐπόμενη Κυριακὴ, 31. Μαρτίου, τὰ μέλη τοῦ Προεδρείου παρακολούθησαν τὸ Ἀρχιερατικὸ Συλλεῖτο στὸν Ἅγιο Μηνά, στὸ ὁποῖο συνειροῦργησαν οἱ δύο Ἀρχιερεῖς, προεξάρχοντος τοῦ αοιδίμου Κρήτης Ευγενίου, ὁ ὁποῖος ἐπεφύλαξε στὸς συνέδρους ἀρχοντικὴ φιλοξενία.

Δεύτερη Επίσκεψη

Ὁ μακαριστὸς Αλέξιος ἐπανάληθε στὴν Ορθόδοξη Ακαδημία ὡς Πρόεδρος τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Πατριαρχείου

Μόσχας στὴν 8η Γεν. Συνέλευση τοῦ ΚΕΚ (18-26 Οκτωβρίου 1979). Κατὰ τὴ διάρκεια ΓΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΑΠΗΣ, πὸν παρέθεσε ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου Μητροπολίτης Μύρων (μετέπειτα Ἐφέσου) κυρός Χρυσόστομος πρὸς τιμὴν τῶν Ορθοδόξων ἐκπροσώπων στὴ Συνέλευση (23.

Πρῶτος ἀπὸ ἀριστερὰ ὁ τότε Ταλλίν και Εσθονίας Αλέξιος στὴν ΟΑΚ (1979)

10.), ἐγίνε ἡ ἀνακήρυξη τοῦ ἰδίου, τοῦ Αλέξιου και τῶν λοιπῶν Προέδρων τῶν Ορθοδόξων Ἀντιπροσωπειῶν σε Ἐταίρους τῆς Ορθοδόξου Ακαδημίας. Σε ἄλλη ἐιδικὴ τελετὴ στὸ παρεκκλήσι τῆς Ακαδημίας, τὸ αφιερωμένο στὸς Ἁγίους Κύριλλο και Μεθόδιο, Φωτιστὲς τῶν Σλάβων (26.10.), ὁ αείμνηστος Αλέξιος πρόσφερε στὸ Ἱδρυμα, ὡς δωρεὰ και εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, πιστὸ ἀντίγραφο τῆς περίφημης εικόνας «Ἡ ἉΓΙΑ ΤΡΙΑΣ» τοῦ Ἀνδρέα Ρουμπλιώφ.

Ἡ τρίτη επίσκεψη

Ἡ συμπλήρωση τῆς πρώτης 20ετίας τῆς ζωῆς τῆς Ο.Α.Κ. σφραγίσθηκε με τὴν πραγματοποιήση τῆς Β' Συνάξεως τῶν Ἐταίρων τοῦ Ἰδρυματος, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας και πάσης Ἀφρικῆς Παρθενίου (9. και 10. Νοεμβρίου 1988). Ἐγίνε ἀξιολόγηση τοῦ ἔργου τοῦ Ἰδρυματος κατὰ τὴν πρώτη 20ετία. Οἱ Ἐταῖροι ἀναγνώρισαν και ὁμολόγησαν ἐγγράφως τὴν περιοπτη θέση, πὸν εἶχε ἀποκτήσει ἤδη τὸ Ἱδρυμα στὴ συνείδηση τῆς Ορθοδοξίας και τῆς Οικουμένης. Τότε συγκροτήθηκε και ἡ πρώτη ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ τῆς Συνάξεως, μέλος τῆς ὁποίας, ὕστερα ἀπὸ φανερὴ ψηφοφορία, ἐκλέχθηκε και ὁ Αλέξιος, πὸν ἦταν τότε Μητροπολίτης Λένινγκραντ και Νόβγκοροντ. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Συνάξεως ἐκείνης ἡ Ορθόδοξη Ακαδημία ὑποδέχθηκε, ὡς νέον Ἐταῖρον τῆς τὸν τότε Μητροπολίτη Φιλαδελφείας και σημερινὸ Οικουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖον.

Τὴν 11. Νοεμβρίου ὁ Αλέξιος και οἱ λοιποὶ Ἐταῖροι ἔλαβαν μέρος στὶς τελετὲς πὸν ἐγίναν στὸ Ηράκλειο πρὸς τιμὴν τὸν πολιοῦχου Ἁγ. Μηνά και τὴν ἴδια μέρα ἀναχώρησαν γιὰ τὴν Ἀθήνα, ὅπου συμμετεῖχαν στὶς ἐκεῖ ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν πρώτη 20ετία τῆς Ο.Α.Κ.

Ἀτυχῶς, λόγοι υγείας δὲν ἐπέτρεψαν στὸν Πατριάρχη τῆς Ρωσίας νὰ ἐλθε γιὰ τέταρτη φορὰ στὴν Κρήτη κατὰ τὴν πρόσφατη ἐπίσκεψη τῶν Προκαθημένων τῶν Ορθοδόξων Ἐκκλησιῶν (16.Οκτωβρίου).

Ἄς εἶναι Αἰῶνια Ἡ Μνήμη Αὐτοῦ!

Διοικητικό Συμβούλιο Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης (ΟΑΚ) (2009-2010)

- α) * Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισιάμου και Σελίνου Αμφιλόχιος, Πρόεδρος
β) ** Σεβασμ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου Δαμασκηνός, εκπρόσωπος της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου Κρήτης στο Συμβούλιο (αναπληρωτής ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Άνθιμος)
γ) *** Γρηγόριος Αρχοντάκης, Νομάρχης Χανίων, Αντιπρόεδρος (αναπλ. ο Αντινομάρχης Κ. Γύπαρης)
δ) * Ο εκ των Ιδρυτών Αλέξανδρος Παπαδερός
ε) ** Αρχιμ. Ραφαήλ Νικολουδάκης, εκπρόσωπος Ι. Μονής Γωνιάς (αναπλ. Αρχιμ. Χρυσανθος Κελαϊδής, Ηγούμενος Ι. Μονής Γωνιάς)
στ) ** Γεώργιος Σταυρουλάκης, Καθηγητής του Πολυτεχνείου Κρήτης (αναπλ. Ιωάννης Τσομπανάκης, Καθηγ. του Πολυτεχνείου Κρήτης)
ζ) *** Γεώργιος Μαριδάκης, Πρόεδρος Παγκρητίου Ενώσεως Αθηνών, ως εκπρόσωπος των Αποδήμων Κρητών (αναπλ. Σωτήρης Αρετουλάκης)
η) ** Νικόλαος Παπαδοπεράκης, Φυσικός – Λυκειάρχης, ως εκπρόσωπος της Επαρχίας Κισιάμου (αναπλ. Χριστίνα Παπαδάκη, Φιλολόγος)
θ) ** Ευτύχιος Δασκαλάκης, Δήμαρχος Καντάνου, ως εκπρόσωπος της Επαρχίας Σελίνου (αναπλ. Γεώργιος Αρχοντάκης, Νευροχειρουργός)
ι) *** Κων/νος Κεραυνίδης, Γεν. Διευθυντής

* Θεσμικές θέσεις

** Θέσεις διετούς θητείας

*** Θέσεις διάρκειας ίσης προς την κατοχή της ιδιότητας (Νομάρχου, Προέδρου ή Γεν. Δ/ντου).

Δωρεές:

* Γ. Παπαϊωάννου για τους «Διαλόγους Καταλλαγής» 200 €.

* Αθανάσιος Θεολόγης 1.000 δολάρια

* Ιωάννης Μαυρομάτης, δάσκαλος, εις μνήμην οικείων του 70 €

Ο Εξοχότατος Πρόεδρος
της Ελληνικής Δημοκρατίας
ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ
στο Κολυμπάρι,
30 Νοεμβρίου 2008.

 ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΟΑΚ)
Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ
Α' ΜΕΡΟΣ:
Μουσείο Κρητικών Βοτάνων
Herbarium Jacques Zaffran

Β' ΜΕΡΟΣ:
Φωτογραφίες από το Βαλκανικό Βοτανικό Κήπο Κρουσσίων
(ΒΒΚΚ Θεσσαλονίκη)

Συμβολική τιμή της ταινίας: 3 € για μαθητές- σπουδαστές
και 5 € για τους υπόλοιπους.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

73006 Κολυμπάρι - Χανιά

Τηλ.: 2824022245 - Fax: 2824022060

E-mail: oac@otenet.gr

www.oac.gr

ISSN 1105-7017

Κωδικός: 3532

Εκδότης - Δ/ντής Συντάξεως:
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΕΡΟΣ

Γραφικές Τέχνες ΓΕΩΡΓΑΣΑΚΗΣ Ο.Ε.
Χανιά - Τηλ. 2821092482

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού € 10 - Εξωτερικού € 25

Εμβάσματα: ΑΤΕ-Χανιά, Λόγαρ. 37704003260-96

Τιμή τεύχους € 2

Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές

Για τα μη ενυπόγραφα κείμενα
την ευθύνη έχει ο Διευθυντής Συντάξεως